

წიგნი გაგრის მებრძოლესი ავტორი მარინა ნაჭყეზია აფხაზეთის 1992-93 წლების ომის მკვლევარი

თამაზ (რაულ) ჯანჯღავა

ჯანჯღავა თამაზი მელენტის ძე, 1992 წლის ნოემბრიდან მსახურობდა სოხუმის გარნიზონის სამხედრო კომენდატურის გულრიფშის ქვეგანაყოფში სამორიგეო ნაწილში.

თ. ჯანჯღავამ აფხაზეთში საომარი მოქმედების პერიოდში გამოიჩინა თავი, როგორც საქართველოს მთლიანობისათვის თავდადებულმა მეზრდოელმა. ის პირნათლად ასრულებდა მასზე დაკისრებულ ყველა დავალებას. გამორჩეულია მისი თავგანწირვა 1993 წლის სექტემბერში გულრიფშის დაცვის დროს, დაჭრილი მეომრების ევაკუაციისას. 22 სექტემბერს ბაბუშერის აეროპორტში დაჭრილი მეომრების გადაყვანისას, მოწინააღმდეგის მიერ აფეთქებულ თვითმფრინავში, ჩაიფერფლა მისი სიცოცხლე.

1997 წელს თ. ჯანჯღავას ნეშთი სხვა დაღუპულებთან ერთად გადმოასვენეს ქ. თბილისში. დასაფლავებულია ძმათა სასაფლაოზე.

ზვიად (თემურ) ჯანჯღავა

აფხაზეთში მიმდინარე საომარი მოქმედებების დროს, რიგითი ჯანჯღავა ზვიადი (თემური) დუნდუს ძე ჩარიცხული იყო 23-ე ბრიგადის ტანკსაწინააღმდეგო დივიზიონის საავტომობილო ოცეულის მძღოლად 1993 წლის 1 მარტიდან (ბრძ. N187, 25.04.93 წ.)

ის აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა ყველა საბრძოლო ოპერაციაში და ერთ-ერთი ოპერაციის დროს 1993 წლის 2 მარტს გმირულად დაიღუპა სოფელ აჩადარაში.

დაჯილდოებულია მედლით «მხედრული მამაცობისათვის» (სიკვდილის შემდეგ)

თემური მიხეილის ძე სალთხუციშვილი
დაიბადა 1963 წლის 2 მაისს ქ.თბილისში. მსახურობდა საქართველოს შეიარაღებული ძალების 23-ე მექანიზებული ბრიგადის მე-8 ბატალიონში.

იბრძოდა აფხაზეთში. სოხუმში სოფელ ცუგუროვკასთან დაიკარგა უგზო-უკვლოდ.

კონსტანტინე (კაბა) ლაფერაშვილი.

კაბა ლაფერაშვილი, რომელიც წარმოშობით სოფელ ბარნაბიანთკარიდან იყო, 1992 წლის სექტემბერში მოხალისედ წავიდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დასაცავად აფხაზეთში.

19 წლის ჭაბუკი სტუდენტი იყო, მან მიატოვა სწავლა, ოჯახი და ეროვნული გვარდიის „შავნაბადა“-ს ბატალიონთან ერთად იბრძოდა საქართველოსთვის. კაბა ლაფერაშვილი 1992 წლის 2 ოქტომბერს გაგარაში, სისხლისმღვრელი ბრძოლის დროს უგზო-უკვლოდ დაიკარგა.

მის ოჯახს და მოხუც მშობლებს შვილის საფლავიც არ გააჩნიათ, მაგრამ ამაცობენ, რომ გაზარდეს გმირი და სამშობლოსთვის თავდადებული შვილი. გორგასალის პირველი ხარისხის ორდენი მათ, საქართველოს პრეზიდენტმა გიორგი მარგველაშვილმა პირადად გადასცა.

ომარ დავითის ძე მეგრელიშვილი

დაიბადა 1947 წლის 24 მარტს ქ.გორში. მსახურობდა სხვადასხვა სამხედრო ნაწილში მათ შორის საქართველოს შეიარაღებული ძალების განსაკუთრებული სპეცდანიშნულების ბატალიონში. იბრძოდა აფხაზეთში. დაიღუპა 1992 წლის 2 ოქტომბერს გაგარაში. დაკრძალვის ადგილი უცნობია.

გარდაცვალების შემდგომ დაჯილდოებულია კაბტანგ გორგასალის III ხარისხის ორდენით

დავით მიხეილის ძე ზურაბაშვილი

დაიბადა 1962 წლის 7 დეკემბერს ქ.დუშეთში. 1991 წლიდან იბრძოდა სამაჩაბლოში. იყო „ავღანელთა კავშირის“ ბატალიონის შემადგენლობაში. 1992-93 წლებში იბრძოდა აფხაზეთში. 1993 წლის 27 სექტემბერს ქ. სოხუმში, აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს შენობის დაცვისას წარმოებულ ბრძოლისას უგზო-უკვლოდ დაიკარგა.

როინ ხვიბლიანი

ზემდეგი როინ ავთანდილის ძე ხვიბლიანი 1992 წლის 20 აგვისტოს გამოცხადდა თავდაცვის სამინისტროს მე-II ბრიგადის ბატალიონ «ავაზა»-ში და ჩაირიცხა ამავე ბატალიონის მე-2 ასეულში ოცეულის მეთაურის თანამდებობაზე. მონაწილეობა აქვს მიღებული გაგრის დაცვისათვის მიმდინარე საბრძოლო ოპერაციებში. ერთ-ერთი საბრძოლო ოპერაციის დროს ქ. გაგრის მიდამოებში მოჭარბებული მტრის მოგერიებისას ზემდეგი ხვიბლიანი როინი ავთანდილის ძე გმირულად დაიღუპა 1992 წლის 12 ოქტომბერს. დასაფლავებულია ქ. გაგრაში.

ზურაბ ხვიბლიანი

ზურაბ ინდიკოს ძე ხვიბლიანი გაგრის ბატალიონში ჩაირიცხა რიგითად 1992 წლის 16 აგვისტოს. ის ერთ-ერთი პირველი აღუდგა წინ იარაღით აფხაზ სეპარატისტებს, მშობლიური ქალაქისა და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დასაცავად. გამოირჩეოდა სიმამაცით, დიდი პასუხისმგებლობით, იყო დისციპლინიანი და შემსრულებელი, რის გამოც არა ერთხელ დაუმსახურებია მადლობა მეთაურებისაგან. მან მონაწილეობა მიიღო ყველა საბრძოლო ოპერაციაში ბატალიონთან ერთად. 1992 წლის 2 ოქტომბერს მოწინააღმდეგის შემოტევის დროს, ზურაბ ინდიკოს ძე ხვიბლიანი

გმირულად დაიღუპა. სიცოცხლის ბოლო წუთამდე იცავდა მშობლიურ ქალაქს და საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას.

გელა ხარატიშვილი

ხარატიშვილი გელა ვლადიმერის ძე დაბადებული 1961 წლის 20 აპრილს. მცხოვრები ქ. გაგრაში.

ჩარიცხული იყო ქ. გაგრის ზატალიონში რიგით მეზრძოლად.

2 ოქტომბერს ქ. გაგრაზე შემოტევის დროს გმირულად დაიღუპა სოფელ კოლხიდაში.

დასაფლავებულია ქ. გაგრაში.

(ხულიგანა) მიხეილ გიორგის ძე

ქორიძე

მიხეილ ქორიძეს, ხულიგანას 1992 წლის 14 აგვისტოს 21 წელი შეუსრულდა. 27 აგვისტოს ომში წავიდა და სამ დღეში, პირველსავე ბრძოლაში დაიღუპა.

მიშკოს ხულიგანათი იცნობდა მთელი თბილისი.

თბილისის 53-ე საშუალო სკოლაში სწავლობდა. სკოლის დროინდელი მეტსახელია ხულიგანა, ალბათ, მოუსვენარი და ცელქი რომ იყო, იმიტომ...

„ძალიან კარგი მეგობარი ჰყავდა – რატი კიკაჩიშვილი, ომში წასვლის იდეა მას მოსვლია, არადა, ორივე ბიჭი საკმაოდ რომანტიკული ხასიათის იყო. მიშკომაც გამომიცხადა, კაცი ხომ ვარ, სამშობლოს დაცვა ჩემი მოვალეობაც არისო,“ – იხსენებს მიშკოს დედა“.

როინ ძამაშვილი

როინ ძამაშვილი იბრძოდა საქართველოს მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში სამაჩაბლოსა და აფხაზეთში.

1992 წლის 15 სექტემბერს ჩაირიცხა გაგრის ბატალიონში. უთანასწორო ბრძოლებში ფეხში დაიჭრა, სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე იბრძოდა.

*გაგრის დაცემის შემდეგ იგი უგზოუკვლოდ დაიკარგა.
გარდაცვალება დადგენილ იქნა სასამართლოს წესით.*

ლევან ცისკარიშვილი

ლევან ალექსანდრეს ძე ცისკარიშვილი დაიბადა 1967 წლის 14 სექტემბერს ქ. თბილისში.

საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიის მსმენელი-ლეიტენანტი. სასაზღვრო ჯარების ლეიტენანტი.

1987 წლის 21 აპრილს დაჯილდოვდა მედლით სსსრ სახელმწიფო საზღვრების საუკეთესო დაცვისათვის.

ამიერკავკასიის სადაზვერვო-სასაზღვრო ჯარების სარდლის მიერ დაჯილდოვდა 1987 წლის 27 მაისს იმ მიღწევებისათვის, რომელიც გამოიჩინა სამხედრო სამსახურის დროს.

სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისა და წესრიგის დამყარებისათვის სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში, აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში, თბილისში, გამოეცხადა მაღლობა შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ 1990 წლის 19 იანვარს.

დაიღუპა აფხაზეთის ომში გაგრის მისადგომებთან 1992 წლის 29 აგვისტოს.

სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისათვის მიენიჭა საქართველოს რესპუბლიკის უმაღლესი ჯილდო ვახტანგ გორგასლის I-ლი ხარისხის ორდენი 1993 წლის 1 ოქტომბერს, სიკვდილის შემდეგ.

სოზარ ჩანქსელიანი

ჩანქსელიანი სოზარ კატურბეს ძე დაიბადა 1932 წელს.

1992 წლის 18 აგვისტოდან 1992 წლის 12 სექტემბრამდე მონაწილეობდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში, აფხაზეთში. იბრძოდა გაგრის ბატალიონის II ასეულის I ოცეულში, რიგით მსროლელად.

დაიღუპა 1992 წლის 12 სექტემბერს, საბრძოლო მოქმედებების დროს.

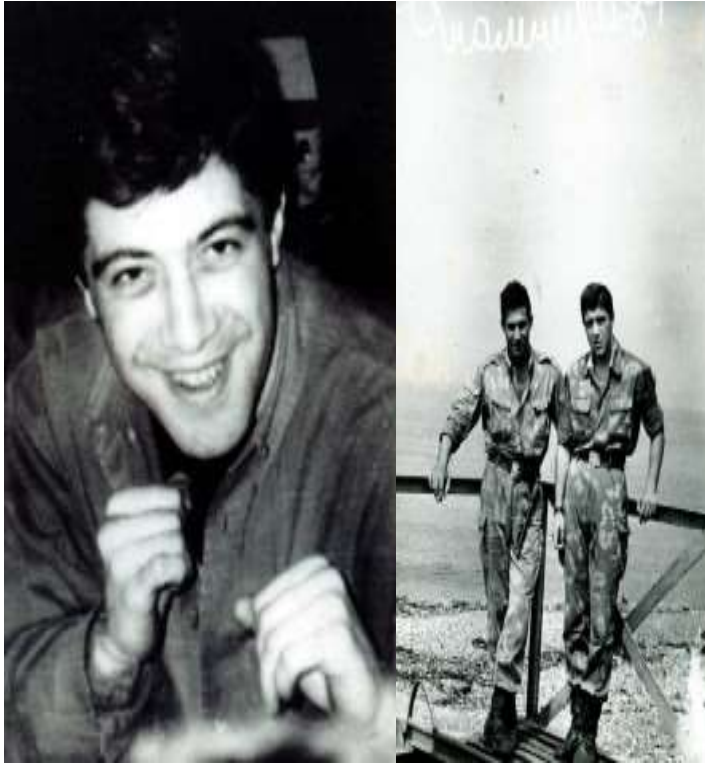

კონსტანტინე ზურაბის-ძე ჯანჯღავა

დაიბადა 1970 წლის 18 აპრილს. 1987 წელს დაამთავრა ქ. თბილისის მე-18 საშ. სკოლა. 1988 წელს გაწვეული იქნა საბჭოთა კავშირის ჯარების მესაზღვრეთა ნაწილში ლენინაკანში. სასომხეთში მომხდარი მიწისძვრის შედეგად გადმოყვანილ იქნა საქართველოში ანხაზ. აССР. Г. Очамчира в/ч 2011 „ТХ“.

1989 წლის 9 აპრილის შემდეგ მოვალეობის მოხდამდე ექვსი თვით ადრე მიატოვა სამსახური რუსეთის ჯარში. ჩამოვიდა თუ არა თბილისში ჩააბარა ინსტიტუტში, მოეწყო ეკონომიურ ფაკულტეტზე. პარალელურად გაერთიანდა „თეთრი გიორგის“ მებრძოლთა რიგებში. გვარდიის ჩამოყალიბების დღიდან მის სამსახურში ჩაება და იბრძოდა ყველგან, სადაც საქართველოს მტრები იჩენდნენ თავს, შიდა ქართლსა და აფხაზეთში, ამის შემდეგ მუშაობდა თავდაცვის სამინისტროს განსაკუთრებულ სამმართველოს განყოფილების უფროსად. წოდებით იყო კაპიტანი.

1992 წლის 30 აგვისტოს, გაგრაზე შტურმის დროს შეტევის დაწყებისას წინა ხაზზე იდგა. მტრის მიერ გასროლილმა ჭურვმა, კოტეს მარჯვენა ხელი მოგლიჯა. კოტე ჯანჯღავა ამ ბრძოლაში სამშობლოსათვის გმირულად დაეცა.

გარდაცვალების შემდეგ აქვს მიღებული მედალი „ მხედრული მამაცობისთვის“ და „ ვახტანგ გორგასლის“ მე-3 ხარისხის ორდენი.

რეჟიემი გმირულად ქართველ მეომრებისათვის არის რაღაც საკრავური საიდუმლო იმაში, რომ „მხარმზიანი და თმაზე ნამშეუშრალი“ სიკვდილი სწორედ რომ ყველაზე ლაღს, თავისუფალს და ლამაზს აირჩევს ხოლმე, რათა ძალიან დაგვწყდეს გული და კოტესნაირი ვაჟკაცობის გმირული სულის ნაპერწკალით ჩვენც ავენთოთ სამშობლოს სიყვარულით. ეს ლექსიც ლაღმა და თავისუფალმა ქართველმა დაწერა ოდესღაც და ქართული ხალხური საუნჯის უკვდავებაში თავისი წილი უკვდავება შეიტანა. კონსტანსინე ჯანჯღავა სრულად საქართველოს გამთლიანებისთვის იბრძოდა და ყველაზე საუკეთესო რაც გააჩნდა სიცოცხლე-შესწირა. გარდაცვალებიდან 6 თვის თავზე კი ვაჟი გაჩნდა კოტიკო.

ოთარ ჩიკვილაძე

ოთარ იაშას ძე ჩიკვილაძე დაიბადა 1949 წლის 21 აგვისტოს ქ. გაგრაში. 1992 წლის 18 აგვისტოდან 1992 წლის 15 ოქტომბრამდე მონაწილეობდა საქართველოს მთლიანობისათვის ბრძოლაში აფხაზეთში, სადაც დაიღუპა საბრძოლო მოქმედებისას 1992 წლის 15 ოქტომბერს, 42 წლის ასაკში.

ვაჟა ქიტიაშვილი (კახელი)

დაიბადა 1972 წლის 9 ივლისს, საგარეჯოს რაიონი, სოფ მანავში. სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლობდა საქართველოს ზოოვეტერინარულ ინსტიტუტში.

1992 წლის აგვისტოს ომის დაწყებისთანავე ჩაირიცხა მოხალისედ „თეთრი არწივი“, იბრძოდა გაგრამი. შემდეგ გახდა ყარყარაშვილის ბრძანებით დაინიშნა „თეთრი არწივის“ სპეცრაზმის სნაიპერად.

ქალაქ გაგრამი 1992 წლის 1 ოქტომბრის შეტაკების შემდეგ უგზო-უკვლოდ დაიკარგა .

კ

ახაბერ ღამბაშიძე

ლეიტენანტი კახაბერ ზაურის ძე ღამბაშიძე მსახურობდა საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების განსაკუთრებული დანიშნულების ბატალიონში, დაზვერვის ასეულის სიღრმივი დაზვერვის ათეულის მეთაურად 1992 წლის 1 ივნისიდან.

ამავე წლის 14 ივლისიდან 15 სექტემბრამდე მონაწილეობდა ცხინვალის რეგიონში შესულ სამშვიდობო ძალების შემადგენლობაში. 1992 წლის 19 სექტემბრიდან მონაწილეობდა აფხაზეთში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში კერძოდ ქ. გაგრაში.

მტრის ერთ-ერთი შემოტევის დროს საბრძოლო დავალების შესრულებისას 1992 წლის 2 ოქტომბერს ლეიტენანტი ღამბაშიძე კახაბერ ზაურის ძე გმირულად დაიღუპა ქალაქ გაგრის დაცვისათვის წარმოებულ ბრძოლაში.

დაკრძალულია ქალაქ გაგრაში ძმათა სასაფლაოზე.

მან პირნათლად შეასრულა მასზე დაკისრებული დავალება საკუთარი სიცოცხლის ფასად. გამოჩენილი გმირობისათვის საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 1993 წლის 10 აპრილს N37 ბრძანებულებით დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის მესამე ხარისხის ორდენით.

მურთაზ ქაღდანი

მურთაზ მუშნის ძე ქაღდანი მსახურობდა ეროვნული გვარდიის საარტილერიო პოლკში, 1992 წლის 22 ივლისიდან საარტილერიო პოლკის ზემდეგის თანამდებობაზე.

ზემდეგი მურთაზ ქაღდანი მონაწილეობდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში აფხაზეთის რეგიონში 1992 წლის 14 აგვისტოდან.

1993 წლის 23 ოქტომბერს გუდაუთის რაიონის სოფელ ოთხარაში საომარი მოქმედებების დროს მურთაზ მუშნის ძე ქაღდანი სეპარატისტებთან ბრძოლაში დაიღუპა.

თამაზ ფრუიძე

თამაზ მურმანის ძე ფრუიძე დაიბადა 1951 წლის 23 მაისს

დაიღუპა 1992 წლის 2 ოქტომბერს ქ. გაგრაში, საბრძოლო მოქმედების დროს.

ენჯერ ფაციაენვერ ტოგოს ძე ფაცია, 1992 წ. 18 აგვისტოდან N1687 ბრძანებით ჩაირიცხა თავდაცვის სამინისტროს გაგრის მე-2 ბატალიონში რიგით მებრძოლად.

ბატალიონთან ერთად მონაწილეობდა ყველა საბრძოლო ოპერაციაში. იყო დისციპლინირებული და შემსრულებელი ჯარისკაცი, მეთაურის ბრძანებებსა და დავალებებს ასრულებდა დროულად და პირნათლად. **დაიღუპა გმირულად 1992 წლის 2 ოქტომბერს ქალაქ გაგრაში.**

პაატა ფანიაშვილი

პაატა სერგოს ძე ფანიაშვილს მიღებული ჰქონდა მონაწილეობა ყველა საბძროლო ოპერაციაში ბატალიონთან ერთად. იყო დისციპლინირებული და შემსრულებელი ოფიცერი. მეთაურის დავალებებს დროულად და პირნათლად ასრულებდა. სარგებლობდა პატივისცემით და ავტორიტეტით თანამებრძოლებს შორის.

1992 წლის 2 ოქტომბერს მოწინააღმდეგის შემოტევის დროს ქ. გაგრაში გმირულად დაიღუპა.

მის ხსოვნას პატივს მიაგებს სრულიად საქართველო.

ვალერ ისაკის ძე ფანგანი

ადამიანის სიცოცხლე სამყაროსათვის წამიერი გაელვებაა მხოლოდ, მაგრამ ეს წამი ცხოვრებაა, ბრძოლის და ჭიდილის. სიცოცხლეს და სიკვდილიც სამაგალითო შვენის ჭაბუკს, რამე თუ "ათას ცოცხალსა ბევრჯერა, ასჯერ სჯობს ერთი მკვდარია", სწორედ ერთ ერთ ასეთ ვაჟკაცზე და მის ცხოვრებაზე მინდათ გიამბოთ.

ვალერ ისაკის ძე ფანგანი გულრიფშის რაიონ სოფელ ლათაში დაიბადა 1945 წლის 16 თებერვალს. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ მიიღო ტექნიკური განათლება, პირნათლად მოიხადა სავალდებულო სამხედრო სამსახური და მუშაობა დაიწყო შს სამინისტროს ორგანოში.

1992 წლის 14 აგვისტოს აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დაწყების დღიდან ვალერ ფანგანი უყოყმანოდ ჩადგა სამშობლოს ერთიანობისთვის მებრძოლთა რიგში, ბრძოლის პერიოდში თავი გამოიჩინა მამაცობით და გამბედაობით, იმ სისხლიანი დღეების გახსენებისას ვალერი ფანგანის მეუღლე ნანი ბოკუჩავა ცრემლს ვერ იკავებს, დღემდე ტკივილი გაუსაძლიასია. დრო მკურნალიაო, ამბობენ, მაგრამ ტკივილი ტკივილად რჩება, გახსნილ ჭრილობად.

იმ სისხლიან ტრაგედიის ერთ მონაკვეთს იხსენებს ქბ. ნანი. ვალერი ახალი მოსული იყო საბრძოლო პოზიციიდან, რამდენიმე წუთის შემდეგ ატყდა სროლა, ჩვენი სახლი ზღვის ნაპირას იდებოდა, ვალერი თვალის დახმხამებაში გარეთ გავარდა და დაინახა, რომ ჩვენი გემები ნაპირს უახლოვდებოდნენ, ვალერი დაიძაბა და იყვირა რომ გემებს არასწორი კოორდინატები აქვთ მიცემული, დასასვენებელ სახლ "განთიადთან" აფხსზეები არიან ჩასაფრებული, და გემისკენ გაიქცა. მან ნაპირზე გადმოსული მებრძოლები და ჯავშანტექნიკა სახიფათო ხაზის

იქეთ გაიყვანა მოწინააღმდეგის შეუწელებელი ცეცხლის ქვეშ. იმ სისხლისმღვრელი ბრძოლის დღიდან ვალერი სახლში მხოლოდ ერთხელ მოვიდა რამდენიმე წუთით. მხოლოდ მისი თანამებრძოლების მონაცოლიდან ვიცით რომ გმირულად იბრძოდა, ყველაზე სახიფათო ოპერაციებზე თვითონ მიდიოდა თურმე, პირტიტველა ბიჭებს ცეცხლის ხაზზე მარტო არ უშვებდა ასე ეუბნებოდა: "შვილებო, მე უკან ოჯახი მრჩება, შვილები, თქვენ კი აწი უნდა ამრავლოთ ქართველი ერი. "საუბედუროდ აუხდა წინასწარმეტყველება, მან მართლაც უკან დატოვა ოჯახი შვილები, თვითონ კი სამუდამო განსასვენებელი გაგრის რაიონის სოფელ კოლხიდასთან ჰპოვა. დაკრძალვის დღეს ხმამაღლა ტიროდნენ და არ რცხვენოდათ ახალგაზრდა მებრძოლებს "მამა მოგვიკლეს" იმდულრებოდნენ, თურმე, მაშინ გავიგეთ ახალგაზრდა მებრძოლებს მამა შეურქმევიათ მზრუნველობისა და მამაშვილური ურთერთობების გამო, კიდევ მრავალი რამ შეგვიძლია მოვიგონოთ მაგრამ...

ვალერ ფანგანი დაკრძალულია დაბა განთიადთან, სნაიპერის ტყვიამ იმსხვერპლა მამაცი მებრძოლი. სამშობლოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, ვაჟკაცობისთვის და მამაცობისთვის იგი დაჯილდოვებულია ***ვახტანგ გორგასლის მე-2 და მე-3 ხარისხის ორდენებით.***

არჩილ სირბილაშვილი

რიგითი არჩილ რობიზონის ძე სირბილაშვილი მსახურობდა 1992 წლის 1 მარტიდან ეროვნული გვარდიის დიდგორის ბატალიონში.

მონაწილეობდა სამაჩაბლოსა და აფხაზეთში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ საბრძოლო მოქმედებებში.

აფხაზეთში, გაგრამი საომარი მოქმედებების დროს, 1992 წლის 2 ოქტომბრიდან ითვლება უგზო-უკვლოდ დაკარგულად.

«თბილისის ერთ-ერთი უბნის, ერთი ჩვეულებრივი კორპუსის ერთ სადარბაზოში, ერთ სართულზე, გვერდი-გვერდ ცხოვრობდა ორი ძმადნაფიცი არჩილ სირბილაშვილი და გია მარტიაშვილი. ორივენი დეკემბრის თვეში დაიბადეთ, ორივენი უმამოდ გაიზარდეთ და ორივე 1992 წლის ოქტომბრის თვეში უგზო-უკვლოდ დაიკარგეთ აფხაზეთში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში. შენ, არჩილ 2 ოქტომბერს, გია – 22 ოქტომბერს.

ჩვენ, კარის მეზობლები, ნათლიები, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეზობლთა დედები ცრემლიან თვალებს ვუმაღავთ ერთმანეთს და გულში ღრმად მიმალული თქვენი დაბრუნების იმედის სხივს ველოდებით. ეს იმედის სხივია, რომ გვაძლებინებს. უსასრულოა მოლოდინის ღამეები, დღეები... წლები....

ჩემო არჩილ, ჩემო აჩიკო, ჩემ თვალწინ გაზრდილო ბიჭო, უთქმელო და კეთილო, ნაადრევად დავაჟკაცებულს ფიქრიანი და სევდიანი მზერა მამის ნაადრევმა სიკვდილმა

გამოგაყოლა, უთქმელობა კი დედის ქედმოუხრელმა შრომამ, ოჯახისა და შვილების გადარჩენისათვის რომ ეწეოდა ყოველდღიურად.

გეოლოგობა გიზიდავდა, ქართული მიწის გულის გადახსნას და მის სიღრმეებში ბუნებრივი სიმდიდრეების მოძიებაზე ოცნებობდი, პირველ კურსზე ჩაირიცხე, მაგრამ სასწავლებლის კარის შეღებაც ვერ მოასწარი, რადგან...

როცა სამშობლომ მოგიხმოთ ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის დასაცავად, ორივე ძმადნაფიცი სამშობლოს დამცველთა რიგებში ჩადექით. არჩილ, შენ, სამაჩაბლოს ომგამოვლილს, გაგრაში მოგიწია ბრძოლა, გიას – სოხუმში. ვაჟკაცურად იცავდით ქართულ მიწას ათასი ჯურის მომხდურთაგან. ვინ, ვინ და თქვენ მაინც ხომ იცოდით, მომხდურების უმრავლესობა კონფედერაციის დაქირავებული ჯალათები რომ იყვნენ. უსამშობლო, სახედაკარგული ავაზაკების ბრბო, რუსეთის გენერალიტეტის მიერ მთელ დუნიანზე შეკრებილი სალახანები, რომლებიც თავადვე შეაიარაღეს საუკეთესო იარაღით. გადაუხადეს დიდძალი თანხა და ქართველთა სიძულვილით დაგეშეს. მომხდურთა გაუგონარი სისასტიკით დაკარგული აფხაზეთის გმინვა ცას სწვდებოდა. ცეცხლი ეკიდა არა მარტო სახლებსა და ქუჩებს, არამედ მიწას და ზღვასაც კი. არჩილ, ბოლოს 1992 წლის 2 ოქტომბერს გაგრაში გნახეს ფეხში დაჭრილი. იმ დღეებში ჩემმა გიამ, თბილისში, დაღუპული თანამებრძოლები ჩამოასვენა, შინ წამით შემოირბინა, შენი დაკარგვის ამბავი რომ გაიგო, სახე გაუფითრდა, შენი სურათი გამომართვა, გულის ჯიბეში სათუთად ჩაიდო და – გაფითრებული ტუჩებით, – მოვნახავო, ჩაილაპარაკა. მაგრამ... 22 ოქტომბერს ისიც ფეხში დაჭრილი ნახეს სოხუმის აეროპორტში, მას შემდეგ არც გიას გზა-კვალი ჩანს.

არჩილ, იქნებ მოგძებნა გიამ, იქნებ ერთად დაუსხლტით ომის საშინელებას, იქნებ ნამდვილმა აფხაზემმა, რომლებმაც კარგად იცოდნენ ძმათამკვლელი ომის გამძაღებელთა შორს გამიზნული გეგმები, შეგიფარეს, გიმკურნალეს, გადაგარჩინეს და ახლა იმ წუთების დადგომას ელოდებიან, ორ ძმას შორის ჩატეხილ ხიდს რომ გაამრთელებს, რომლის ერთი ბურჯი თქვენი გადარჩენილი სიცოცხლე იქნება.

მაღალო ღმერთო! მუხლმოდრეკილი, უმორჩილესად გევედრები, რადგან მხოლოდ შენ ერთს, ხელგეწიფება ამ სასწაულის მოხდენა.

არჩილ! შენმა ძმამ თავის პატარას შენი სახელი დაარქვა. პატარა აჩიკოს შენ არ უნახიხარ, მხოლოდ სურათით გიცნობს და იმ დღეზე ოცნებობს, როცა აფხაზეთიდან დაბრუნებულ საამაყო ბიძას 19 წლის წინ გახურულ კარებს პირველი გაუღებს.

დავითი და კობა

სხირტლაძეები

დავითი და კობა ძმები იყვნენ. ორი ვაჟი ყავდა ბიჭიკო სხირტლაძეს. სულ ერთად იყვნენ ძმები. სამშობლოს დასაცავადაც ერთად გაემშურნენ, ერთმანეთის მხარდამხარ იბრძოდნენ. მშობლებს ხშირად ესაუბრებოდნენ და მალე ჩამოვალთო აიმედებდნენ. გაგრისთვის წარმოებულ ბრძოლებში 1992 წლის 2 ოქტომბერს ძმების კვალი იკარგება. ისინი უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლებიან.

კობა მეტრეველი

კობა მეტრეველი

1992 წლის 2 ოქტომბერს ქ. გაგრაზე აფხაზი სეპარატისტებისა და დაქირავებულ ბოევითა ე.წ. „გვარდიის შეტევისას“ ქ. გაგრის შინაგან საქმეთა განყოფილების თანამშრომლებმა მოხალისეებსა და ჯარის ნაწილებთან ერთად დაიკავეს თავდაცვითი ზღუდე სანატორიუმ „საქართველოსა“ და „მე-17 პარტყრილობის“ სახელობის სანატორიუმის მიდამოებში, რათა უზრუნველყოთ ქალაქიდან მშვიდობიანი მოსახლეობის ევაკუაცია და შეტევის შეჩერება. დღის 11 საათზე საბრძოლო „მე-17 პარტყრილობის“ სახელობის სანატორიუმის მიდამოებში მოქმედებისას პოლიციის ზემდეგმა კობა რეზიკოს ძე მეტრეველმა მიიღო სასიკვდილო ცეცხლნასროლი ჭრილობა, რის შედეგადაც ადგილზევე გარდაიცვალა.

ნუგზარ (ნუკრი) მარშანიშვილი

ნუგზარ (ნუკრი) ილიას ძე მარშანიშვილი დაიბადა 1966 წლის 25 თებერვალს ქ. თბილისში.

1983 წელს დაამთავრა 39-ე საშუალო სკოლა. 1984 წელს მოულოდნელად გარდაეცვალა დედა, რომელზეც ფიქრი არ ასვენებდა მთელი თავისი ხანმოკლე ცხოვრების მანძილზე, მის თვალებში უცნობიც კი შეამჩნევდა ნაღველს, რომელიც დედის მონატრებით იყო გამოწვეული.

1985 წელს სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში, საიდანაც გაიწვიეს სამხედრო სავალდებულო სამსახურში, რასაც იგი გულისხმიერებით და პასუხისმგებლობით ასრულებდა. იყო ოცეულის მეთაური.

1986 წელს ნუკრი დაუბრუნდა ინსტიტუტს, სადაც ისწავლა სამ წელიწადს.

1989 წელს ეროვნული მოძრაობის ტალღამ მასაც გადაუარა, ააფორიაქა და ერის სამსახურში ჩააყენა. იმავე წელს საკუთარი სურვილით და მოწოდებით გამოცდები ჩააბარა მილიციის უმაღლეს სკოლაში, ასე თვლიდა საჭიროდ: ჩემს ტანჯულ ქვეყანას – საქართველოს იქ უფრო გამოვადგებიო. მუდამ იქ იყო, სადაც მამულს უჭირდა. გმირულად იცავდა სამაჩაბლოს და აფხაზეთს... „სამშობლოს არვის წავართმევთ, ჩვენც

ნურგვინ შეგვეცილებაო", – იტყოდა და რისხვა ჩაუდგებოდა საოცრად კეთილ თვალებში.

1990 წელს სოხუმელმა პატარძალმა შეაღო მისი სახლის კარი და ამდენხანს ქალის ხელს მონატრებულ ოჯახში სითბო და სიხარული შეიტანა. სულ მალე მამობის სიხარულმა გაუთბო გული, მაგრამ ხანმოკლე აღმოჩნდა ახალგაზრდა ოჯახის ბედნიერება.

მიუხედავად ავადმყოფობისა, მეგობრებს ვერ უღალატა და 1992 წლის აგვისტოში ერთხელ კიდევ ჩადგა მამულის დამცველთა რიგებში. „ნუ გეშინიათ, ტყვიას ხელით ვიჭერო“ – დაამშვიდა ახლობლები. „ნათიას მიხედეთ“ – მავედრებელი თვალებით შეხედა მეუღლეს, მერე აღელვებულმა გამოიხურა კარები, ლიფტს აღარ დაელოდა, კიბეები ისე ჩაირბინა, იგი იმ დღესაც ისეთი იყო, როგორც ყოველთვის: ყოყმანი და უკანდახევა არ ჩვეოდა. ქართული საბრძოლო სული ბობოქრობდა მასში. ჩვეული შემართებით დაადგა გზას, რომელსაც თურმე მარადისობისა და უკვდავებისაკენ მიჰყავდა.

29 აგვისტოს, გაგრაში კოლხიდაში მანდარინის ბაღებიდან, გორაკებზე განლაგებულ პოზიციებზე ვერაგულად დახოცეს თბილისის მილიციის უმაღლესი სკოლის 8 კურსანტი, მათ შორის იყო ნუკრი მარშანიშვილიც.

... და კიდევ ერთ ოჯახში გაისმა გლოვის ზარი. კიდევ ერთი მშობელი გაუბედურდა, გაუბედურდა ოჯახი. დაქვრივდა ახალგაზრდა ქალი და დაობლდა პატარა ნათია, რომელიც ამაყად ივლის საქართველოს მიწაზე. იმ მიწაზე, რომლისთვისაც თავი გასწირეს ნუკრიმ და ქართველი ერის სხვა საუკეთესო შვილებმა. რამდენი ჩანაფიქრი, ოცნება და მიზანი დარჩა განუხორციელებელი... მაგრამ, ამასთანავე, დარჩა საქართველოსთვის გმირულად შეწირული ლამაზი სახელი, რომელსაც ჰქვია ნუკრი მარშანიშვილი.

ზურაბ კვანტრიშვილი

ზურაბ შალვას ძე კვანტრიშვილი 1992 წლის 14 აგვისტოდან 1992 წლის 2 ოქტომბრამდე ზ/რიგითად ირიცხებოდა ეროვნული გვარდიის მე-4 სპეცდანიშნულების ბატალიონის შემადგენლობაში და მონაწილეობას იღებდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში აფხაზეთის რეგიონში. კერძოდ: ტამიშის, აჩადარის, ეშერისა და გაგრისათვის წარმოებულ ბრძოლებში.

1992 წლის 2 ოქტომბერს გმირულად დაიღუპა გაგრისათვის წარმოებული ბრძოლის დროს.

ზურაბი ამ წუთისოფლიდან იმის ღრმა რწმენით წავიდა, რომ მისი საფიცარი საქართველო ძლიერი და ბედნიერი იქნებოდა. რა ვქნათ, რომ ვერ მოესწრო ასეთ საქართველოს, ვერ იხილა მისი საქართველო მტრისგან გათავისუფლებული.

ალექსანდრე კაკულაძე

ალეკო კაკულაძე კეთილშობილი ვაჟკაცი იყო. ყმაწვილობიდანვე დიდბუნებოვანი, მეგობრების სული და გული. მის აზრს იზიარებდნენ, რჩევას ეკითხებოდნენ. „ვაზირა“ მეგობრებმა შეარქვეს.

სამხედრო სავალდებულო სამსახური ალექომ გორში დაიწყო და ერევანში დაასრულა. როცა სამხედრო პოლიციის თანამშრომელი გახდა, ჯერ სამაჩაბლოს იცავდა, შემდეგ აფხაზეთში გადაინაცვლა და 1992 წლის 4 ოქტომბერს განთიადში უგზო-უკვლოდ დაიკარგა.

გოგიტა კიკნაძე

ცეცხლის ალში ჩაფერფლილი სიცოცხლე

ომი. სასტიკი და დაუნდობელი, ცრემლიანი, ტკივილიანი. შოსანი დედები, დაობლებული შვილები, ცალუღელად დარჩენილი ცოლები. რამდენი პირტიტველა ბიჭი წაგვართვა აფხაზეთმა, რამდენი ოცნება დარჩა ხორცშეუსხმელი.

ნანატრად დაიბადა გოგიტა გიორგი კიკნაძის ოჯახში. ეამაყებოდა მამას, მშობლებს გვერდს რომ უმშვენებდა. იგი პატარაობიდანვე გამორჩეული, მიმზიდველი და განსაკუთრებული იყო. უცხად ჩაიარა ბავშვობის წლებმა, მერე იყო სკოლა, დავაჟკაცებისა და ჩამოყალიბების სასწაული წლები. ჯერ კიდევ IV კლასში ყოფილა გოგიტა, როცა თამამად განუცხადებია მშობლებისთვის, მე სამხედრო კაცი უნდა გამოვიდეო. სკოლა დაამთავრა და დიდხანს არ დასჭირვებია ფიქრი, საით უნდა წასულიყო. 1992 წელს პოლიციის უმაღლესი სკოლის პირველი კურსის კურსანტი გახდა.

პრინციპული, უშიშარი, სპეტაკი, თავის ქვეყანაზე უანგაროდ შეყვარებული, ასეთად გაიცნეს თანაკურსელებმა 17 წლის გოგიტა კიკნაძე. რწმენა, იმედები ახლდა მის პირველ დამოუკიდებელ ნაბიჯებს. ლამაზად დაწყებული ცხოვრების ლამაზი დასასრული სწამდა ვაჟკაცს.

აფხაზეთი ომის ქარცეცხლში იყო გახვეული. გულადტყინებული ბიჭები ბროლის ველზე მიიწევდნენ.

1992 წლის 25 აგვისტო. შინ მოსულ გოგიტას დედა განსაკუთრებულად მოეფერა, მოესიყვარულა. ცოტათი სახე შეუწითლდა, ახლადღერებულ უღვაშზე ხელი

გადაისვა, შერცხვა, დედა პატარა ბავშვივით რომ მოესიყვარულა, მაგრამ ესიამოვნა და გაირინდა. მერე სთხოვა, სამხედრო ტანისამოსი გამიმზადე, დილით ადრე უნდა წავიდეთ. აფუსფუსდა დედა. იმ ღამითაც გვინობამდე ეჯდა შვილს სასთუმალთან და ეფერებოდა მძინარეს. დილით ადრეიანად წამოდგა ბიჭი, დაემშვიდობა მშობლებს, დებს და შინიდან გავიდა. არაფერს უგრძნობდა ცუდს დედას გული. 27 აგვისტოს პოლიციის უმაღლესი სკოლის კურსანტები, მათ შორის პირველკურსელები, გაგრაში ჩავიდნენ. ბრძოლის წინა ხაზზე მოხვდნენ პირტიტველა ბიჭები. ბევრს იარაღი პირველად ეპყრა ხელთ. სასწაულებს ახდენდნენ ბიჭები. თავგანწირვით, საკუთარი სიცოცხლის რისკის ფასად იცავდნენ საქართველოს ძირძველ მიწაწყალს. მხოლოდ მესამე დღეს გაიგო დედამ შვილის ფრონტზე ყოფნის ამბავი. როცა სკოლაში მოიკითხა შვილი, მისი ხელით ნაწერი პატაკი უჩვენეს: „ვარ 20 წლის, კარგად ვფლობ იარაღს, გთხოვთ ჩამწეროთ აფხაზეთში წამსვლელთა სიაში“. თვალეები აუწყლიანდა დედას. გულის-გულში კი სიამაყე იგრძნო. 17 წლის ვაჟკაცს, სამშობლოს სიყვარულმოწყურებულს, ტყუილიც დასჭირდა ბრძოლის ველზე წასასვლელად.

გაგრაში ყოველი დღე იძაბებოდა. გოგიტა არაერთხელ ესაუბრა მშობლებს ტელეფონით. ამაოდ სთხოვდა დედა, ჩამოდი, ძალიან მენატრებიო. დედი, ეგ ხომ ღალატის ტოლფასი იქნება. ვერც საქმეს მივატოვებ და მეგობრესაც ვერ შეველევიო. მერე შვილმონატრებული დედა საავადმყოფოში დადიოდა და შვილის დაჭრილ მეგობრებს უნაწილებდა დაგროვილ სითბოსა და სიყვარულს.

იმედიანად თენდებოდა ყოველი დილა. დედას თვალეები გზისკენ გაუბოდა. საცაა, შვილი შემოაღებდა სახლის კარს და ნაომარი, გამარჯვებული გადმოაბიჯებდა ზღურბლს.

29 სექტემბერი. ბოლო ზარი გაგრიდან. ბოლო საუბარი, თუმცა მაშინ არც დედამ და არც შვილმა უწყოდა, ეს ბოლო რომ იყო. ამას მხოლოდ განგება და ბედისწერა სჯიდა. ცრემლი შეერია დედის ხმას. დამშვიდებას სთხოვდა ბიჭი, დედი, ჩემზე ნუ იჯავრებ, უკვე პოლიციის ლეიტენანტი გავხდით. ტელეფონი დადუმდა და...

1992 წლის 2 ოქტომბერს გაგრაზე მასირებული შეტევა დაიწყო. გოგიტა კიკნამე სხვა თანამებრძოლებთან ერთად საბრძოლო მანქანით წინ მიიწევდა, ქალაქისკენ. გაირეს ნახევარი ქალაქი, მერე ატყდა ინტენსიური სროლა და მოწინააღმდეგის საბრძოლო მანქანიდან გამოსროლილმა ჭურვმა ქართველი ბიჭების საბრძოლო მანქანა ცეცხლის ალში გაახვია, გასროლა კვლავ განმეორდა. როცა სროლის ხმა მიწყდა, ბიჭები მხოლოდ მაშინ დაფაცურდნენ. ალეკო დათებაშვილი, სერგო დავიდოვი და გოგიტა კიკნამე ცოცხალმკვდრები ამოიყვანეს ჯავშანტრანსპორტიორიდან. გოგიტას სიცოცხლის ნიშანწყალი აღარ ეტყობოდა. საჭირო იყო სწრაფი მოქმედება, დაჭრილთა

გაყვანა ბრძოლის ველიდან, ისინი სამედიცინო მანქანაში მოათავსეს, დაიმრნენ და... ისევ ატყდა სროლა და მანქანა, რომელიც სხვებთან ერთად გოგიტა კიკნაძე იმყოფებოდა, ცეცხლის ალში გაეხვია, ჩაიფერფლა, ცეცხლის ალს გაჰყვა 17 წლის რაინდის სიცოცხლე. მაგრამ ტკივილთან ერთად დარჩა მისი გმირულად განვლილი გზა, სახელი, მარადიული და უკვდავყოფილი.

გოგიტა კიკნაძე სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით.

იოსებ თანიაშვილი

იოსებ სერგოს ძე თანიაშვილი გაწვეული იყო მთაწმინდის რაიონის სამხედრო კომისარიატის მიერ 1992 წლის 29 აგვისტოს და ჩაირიცხა 103-ე ბატალიონში I ასეულის, II ოცეულის, მეორე ათეულის მეთაურად.

იოსებ სერგოს ძე თანიაშვილი აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა გაგრა-ლესელიძის ბრძოლებში. გამოირჩეოდა მეთაურისათვის დამახასიათებელი ორგანიზატორული ნიჭით.

1992 წლის 4 ოქტომბერს იოსებ თანიაშვილი მეორედ შეტრიალდა უკვე მოწინააღმდეგის მიერ დაკავებულ ქ. გაგრის მიმდებარე ტერიტორიაზე დაჭრილი თანამებრძოლების გამოსაყვანად. რის შემდეგაც დაიკარგა უგზო-უკვლოდ.

დავით კახიშვილი

დავით ზურაბის ძე კახიშვილი 1992 წლის 14 აგვისტოდან 1992 წლის 2 ოქტომბრამდე ზ/რიგითად ირიცხებოდა ეროვნული გვარდიის მე-4 სპეცდანიშნულების ბატალიონის შემადგენლობაში და მონაწილეობას იღებდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში აფხაზეთის რეგიონში. კერძოდ: ტამიშის, აჩადარის, ეშერისა და გაგრისათვის წარმოებულ ბრძოლებში.

1992 წლის 2 ოქტომბერს გმირულად დაიღუპა გაგრისათვის წარმოებული ბრძოლის დროს.

მირიანი (მალხაზ) თეთრაძე

მირიან (მალხაზ) თეთრაძე დაიბადა ქ. თბილისში 1951 წლის 7 სექტემბერს. პროფესიით ინჟინერი, მუშაობდა რადიოქარხანაში, ფერადი ტელევიზორების საამქროში, ინჟინრის თანამდებობაზე. სადაც კი უმუშავია, თავისი შრომისმოყვარეობით, ადამიანური და საქმიანი თვისებებით საყოველთაო სიყვარულსა და პატივისცემას იმსახურებდა. იგი იყო ჩუმი, მოკრძალებული პიროვნება. ბოლოს სწავლობდა იურიდიულზე და მუშაობდა საქართველოს რესპუბლიკის უშიშროების პოლიციის უმაღლეს სკოლაში კურსის უფროსად. იყო მაიორი. 26 აგვისტოს შეიქმნა კურსანტთა ასეული და გაემგზავრნენ გაგრში, 29-ში, დილით სოფელ კოლხიდასთან აფხაზი სეპარატისტებისა და გადამთიელი ბანდიტების წინააღმდეგ უთანასწორო ბრძოლაში კურსის 11 მსმენელთან ერთად სამშობლოს ტერიტორიის ხელმოფლებთან ბრძოლაში გმირულად დაეცა ბრძოლის ველზე. ისე დაიცალა სისხლისაგან, რომ არ მოსცილებია მის მიერ დამოძღვრილ და დაფრთიანებულ მეომრებს. იყო სპიტაკში, სამაჩაბლოში, ცხინვალში, ბოლოს, აფხაზეთში. სწორედ აფხაზეთში დაასრულა თავისი სიცოცხლე. ხვედრი ერთი იყო სუყველასათვის – წამებული საქართველოსთვის წამებით სიკვდილი. ყველა გაჭირვებაში ერთგულად ემსახურა თავის ქვეყანას.

ნუკრი დოლიაშვილი

ნუკრი ბეჟანის ძე დოლიაშვილი დაიბადა 1963 წ. 4 აგვისტოს ქ. თბილისში. სწავლობდა 126-ე საშ. სკოლაში. 1978 წ. სწავლა გააგრძელა ზ. ფალიაშვილის სახ. მე-2 სამუსიკო სასწავლებელში და დაამთავრა 1982 წ. მუშაობდა მუსიკის პედაგოგად. უყვარდა პოეზია ძერწვა ხატვა ბუნების ტრფიალმა კი მონადირეთა და მეთევზეთა დაცვის საზოგადოებაში მიიყვანა სამუშაოდ ეგერად.

გიორგი (გია) გოდერძიშვილი

1992 წლის 2 ოქტომბერს ქ. გაგრაზე აფხაზი სეპარატისტებისა და გადამთიელი მძაფრი შემოტევის დროს, შეიქმნა მობილური სპეციალური ჯგუფი. ჯგუფის წევრი

გოდერძიშვილი გიორგი (გია) გოდერძის ძე აფხაზეთის რეგიონში გაგრა-ლესელიძის ბრძოლის დროს დაიღუპა დესანტთან შეტაკების დროს. მტერთან სისხლისმღვრელ ბრძოლაში გმირის სიკვდილით დაეცა და მისი ლამაზი სული მარადიულობაში გმირ წინაპართა უკვდავ გალერეას შეუერთდა.

ოჯახის წევრი ერთადერთი დარჩენილი და ქ-ნი ია ცრემლიანი თვალებით იგონებს მარადიულ სასუფეველში დავანებულ ადამიანს, თავს იმით ინუგეშებს, რომ ღმერთი ყოველთვის საუკეთესოს ირჩევს თავისთან წასაყვანად. ლოცულობს მისი სულისათვის და მის ნათელ ხსოვნას ეთაყვანება.

გურამ გელავა

1992 წლის აგვისტოს ბოლოს საქართველოს სახალხო ფრონტმა გამოაცხადა მოხალისეთა შეკრება აფხაზეთში საბრძოლველად წასასვლელად. შეკრებილი მოხალისეები იგზავნებოდნენ თავდაცვის სამინისტროს გამგებლობაში, საიდანაც ნაწილდებოდნენ ქვეყნის საჭიროებისამებრ.

იმავე წლის 31 აგვისტოს მოხალისედ ჩაეწერა გურამ გურამის ძე გელავა, რომელიც 1 სექტემბერს გაიგზავნა აფხაზეთში საბრძოლველად თავდაცვის სამინისტროს მიერ.

1992 წლის 15 სექტემბერს გურამ გელავა გმირულად დაიღუპა მტერთან ბრძოლაში გაგრის მისადგომებთან.

სლავიკ გოგოხია

გოგოხია სლავიკი ალექსანდრეს ძე აფხაზეთის ომის დაწყებამდე მუშაობდა ქ. გაგრის შს განყოფილებაში მილიციონერად. კონფლიქტის დაწყების პირველი დღეებიდან ის აქტიურად მონაწილეობდა ქ. გაგრის დაცვით საბრძოლო ოპერაციებში. პოლიციის ზემდეგი სლავიკი ალექსანდრეს ძე გოგოხია 1992 წლის 2 ოქტომბერს გმირულად დაიღუპა აფხაზ სეპარატისტებთან ერთ-ერთი საბრძოლო შეტაკების დროს.

1997 წელს ის დაჯილდოებულ იქნა (სიკვდილის შემდეგ) ორდენით „მხედრული მამაცობისათვის“.

თენგიზ ბენდიაშვილი

ბენდიაშვილი თენგიზი შალვას ძე ირიცხებოდა გაგრის ბატალიონში რიგითად. ის მონაწილეობას ღებულობდა ყველა საბრძოლო ოპერაციაში, რომელსაც აწარმოებდა ბატალიონი, მეთაურთა დავალებებს ასრულებდა პირნათლად. 2 ოქტომბერს ქალაქ გაგრაზე მტრის შემოტევის დროს დაიღუპა კოლხიდის მიდამოებში. მეომრების მიერ გამოყვანილ იქნა პოზიციებიდან და დასაფლავებული ერთ-ერთი სახლის ეზოში.

ალან ბიჭიკაშვილი

ალან გიორგის ძე ბიჭიკაშვილი საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს გაგრის ბატალიონში ჩაირიცხა რიგით მეზრდოლად 1992 წლის 18 აგვისტოს. იყო დისციპლინირებული და შემსრულებელი ჯარისკაცი. მეთაურის დავალებებს დროულად და პირნათლად ასრულებდა. მიღებული ჰქონდა მონაწილეობა საბრძოლო ოპერაციებში ბატალიონთან ერთად გაგრის რაიონში.

1992 წლის 2 ოქტომბერს მოწინააღმდეგის შემოტევის დროს ქ. გაგრაში გმირულად დაიღუპა.

შეეწირა

საქართველოს

ტერიტორიულ

მთლიანობას.

გელა ბელაშვილი

მეტად მოკლე ბიოგრაფიული ცნობები მოგვეპოვება ამ სიცოცხლით სავსე ლამაზი ჭაბუკისა, რომელიც სრულიად ახალგაზრდა ოცდაორი წლისა დაიღუპა სამშობლოს ერთიანობასა და მთლიანობისათვის გამართულ ბრძოლაში. გელა ანზორის ძე ბელაშვილი დაიბადა 1970 წლის 3 მარტს. გალის რაიონის სოფელ ნაბაკევის საშუალო სკოლაში სწავლობდა. ბავშვობიდანვე გამოირჩეოდა სანიმუშო ყოფაქცევითა და კარგი სწავლით, უდიდესი პატივისცემით სარგებლობდა როგორც აღმზრდელ მასწავლებლებში, ისე თანატოლებსა და სოფლის საზოგადოებაში. სკოლის დამთავრების შემდეგ მუშაობა დაიწყო სიდის ჩაის მეურნეობაში ჩაის მკრეფავად, მანქანა „საქართველოს“ მესაჩე გახლდათ. თან დოსააფის სკოლაში სწავლობდა.

1988 წელს გელა სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაიწვიეს, რომელსაც იხდიდა ჩერნიგოვის ოლქის ქალაქ პრილუკში. ძნელი იყო მისთვის შეგუებოდა რუსი სამხედროების მიერ ქართველების მიმართ მკაცრ მოპყრობას, დამცირებას, აბუჩად აგდებას, მაგრამ გელა ძლიერი იყო და თავს არავის დააჩაგვრინებდა. აქაც თავი გამოიჩინა, სამხედრო საქმეს კარგად დაეუფლა, მიღებული ჰქონდა მეთაურის თანამდებობა, სიგელები, სამკერდე ნიშნები, იყო კომკავშირული ყრილობის დელეგატი, მოგეხსენებათ, ასეთი პატივი იოლი მოსაპოვებელი არ იყო. სამხედრო სავალდებულო სამსახურის მოხდის შემდეგ, გელამ მუშაობა დაიწყო გალის შინაგან საქმეთა განყოფილებაში. იქაც თავი გამოიჩინა, საქმის პირნათლად შესრულებითა და დისციპლინით, რისთვისაც მიღებული ჰქონდა მაღლობები. მალევე ნიჭიერ, ბეჯით ახალგაზრდას მისცეს საგზური სწავლა გაეგრძელებინა თბილისის პოლიციის უმაღლეს აკადემიაში.

1992 წელს გელა ბელაშვილი ამ აკადემიის კურსანტია, როგორც კი სამშობლოს დასჭირდა მისი სამსახური, გელა სხვა კურსანტებთან ერთად მოხალისედ წავიდა აფხაზეთში, სადაც მას მოუხდა ბრძოლა აფხაზ სეპარატისტთა წინააღმდეგ.

1992 წლის 28 აგვისტოს გაგრის რაიონის სოფელ კოლხიდასთან მტრის ტყვიამ განგმირა ოცდაორი წლის ჭაბუკის სიცოცხლე. წავიდა ამ ქვეყნიდან სამშობლოს წინაშე ვალმოხდილი ახალგაზრდა და უდიდესი ტკივილი დაუტოვა თავის ახლობლებსა და თანამებრძოლებს, რომელთა გულებში იგი სამარადქამოდ იცოცხლებს. მხოლოდ 22 წელი იცოცხლა, მშობლიური მიწის სიყვარულსა და დიდებას შესწირა მომავლის ოცნებები, მომავალი გაზაფხულები და მარადისობას სრულიად ახალგაზრდა, მაგრამ ვალმოხდილი შეუერთდა.

გრიგორ

ბაინდურაშვილი

ბაინდურაშვილი გრიგოლ ესტატეს ძე დაიბადა 1963 წლის 22 თებერვალს ქ. თბილისში. 1979 წელს დაამთავრა თბილისის N161 საშ. სკოლა. 1983 წელს კი საქართველოს ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტი. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ მუშაობდა ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლად, მწვრთნელად. 1985 წელს გაიწვიეს სამხედრო სამსახურში სასაზღვრო ჯარის ნაწილებში. 1987 წლიდან მუშაობდა საქართველოს სპორტსახკომის ცენტრალურ აპარატში მოსახლეობის ფიზაღზრდის სამმართველოს უფროს მეთოდისტად. მრავლობითი ტრავმული დაზიანებების გამო იყო მეორე ჯგუფის ინვალიდი. მიუხედავად ამისა, აფხაზეთში ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაწყებულ ბრძოლაში იგი ერთ-ერთი პირველი ჩაება. 27 აგვისტოს იგი მხედრიონთან ერთად ჩაფრინდა ჯერ სოხუმსა, შემდეგ კი გაგრამი. თანამებრძოლთა გადმოცემებიდან ირკვევა, რომ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე თავგანწირვით იბრძოდა, მოუწოდებდა მებრძოლებს ალყის გარღვევისაკენ. 1992 წლის 30 აგვისტოს 30 წლის, დედისერთა გია ბაინდურაშვილი დაიღუპა ქ. გაგრაში, თავის არეში მიღებული ცეცხლნასროლი ჭრილობის შედეგად.

მერაბ

ბალალაშვილი

ზემდეგი ბალალაშვილი მერაბ შოთას ძე მსახურობდა საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების განსაკუთრებული დანიშნულების ბატალიონში ნაღმტყორცნი ბატარიის ნაღმტყორცნის მეთაურად 1992 წლის 1 ივლისიდან. ამავე წლის 14 ივლისიდან 15 სექტემბრამდე მონაწილეობდა ცხინვალის რეგიონში შესულ სამშვიდობო ძალების შემადგენლობაში. 1992 წლის 19 სექტემბრიდან მონაწილეობდა აფხაზეთში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში, კერძოდ ქალაქ გაგრაში. მტრის ერთ-ერთ შემოტევის დროს საბრძოლო დავალების შესრულებისას 1992 წლის 2 ოქტომბერს ზემდეგი ბალალაშვილი მერაბ შოთას ძე გმირულად დაიღუპა ქალაქ გაგრის დაცვისათვის წარმოებულ ბრძოლებში. დაკრძალულია ქალაქ გაგრაში ძმთა სასაფლაოზე.

მან პირნათლად შეასრულა მასზე დაკისრებული დავალება საკუთარი სიცოცხლის ფასად. გამოჩენილი გმირობისათვის საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის 1993 წლის 10 აპრილის N37 ბრძანებულებით დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის მესამე ხარისხის ორდენით.

ელგუჯა ავსაჯანიშვილი

ზემდეგი ავსაჯანიშვილი ელგუჯა ალექსის ძე მსახურობდა საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების განსაკუთრებული დანიშნულების ბატალიონში ტექნიკური ნაწილის საავტომობილო სამსახურის უფროსად, 1992 წლის 1 ივნისიდან. ამავე წლის 14 ივლისიდან 15 სექტემბრამდე მონაწილეობდა ცხინვალის რეგიონში შესულ სამშვიდობო ძალების შემადგენლობაში. 1992 წლის 19 სექტემბრიდან მონაწილეობდა აფხაზეთში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში, კერძოდ ქალაქ გაგრაში. მტრის ერთ-ერთ შემოტევის დროს, საბრძოლო დავალების შესრულებისას, 1992 წლის 2 ოქტომბერს ზემდეგი ავსაჯანიშვილი ელგუჯა ალექსის ძე გმირულად დაიღუპა ქალაქ გაგრის დაცვისათვის წარმოებულ ბრძოლაში. დაკრძალულია ქალაქ გაგრაში ძმათა სასაფლაოზე.

მან პირნათლად შეასრულა მასზედ დაკისრებული დავალება საკუთარი სიცოცხლის ფასად. გამოჩენილი გმირობისათვის საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 1993 წლის 10 აპრილის N37 ბრძანებულებით დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის მესამე ხარისხის ორდენით.

კონსტანტინე (კოტე) ანდრიაძე
კონსტანტინე ტრისტანის ძე ანდრიაძე დაიბადა 1967 წლის 14 ივლისს ქ. თბილისში.
დაამთავრა თბილისის 149-ე საშუალო სკოლა.
სკოლის დამთავრების შემდეგ გაიწვიეს სამხედრო სავალდებულო სამსახურში
მონღოლეთში, ქ. მანგალდობაში, ისეთივე ლაბორატორიაში, როგორც იყო ეშერის
ლაბორატორია.
1988 წლის შემოდგომაზე, ჯარიდან დაბრუნებისთანავე, აქტიურად ჩაერთო
ეროვნულ მოძრაობაში.
1989 წლის 9 აპრილს, ეროვნული მოძრაობის წევრებთან ერთად იმყოფებოდა
მთავრობის სახლის წინ მიტინგზე, სადაც მძიმე მოწამვლის მიუხედავად, შესძლო
გადაერჩინა და სახლამდე მიეყვანა 2 ადამიანი.
1989 წელს ჩაირიცხა პუშკინის სახელობის სახელმწიფო ინსტიტუტში ისტორიის
ფაკულტეტზე.
1989 წ. 28 სექტემბრის გაზეთ „ახალგაზრდა თაობაში“ დაიბეჭდა წერილი,
რომელსაც ხელს აწერენ კოტე ანდრიაძე და მისი მეგობრები, ამ ინსტიტუტის
სტუდენტები. ისინი ითხოვდნენ, რომ ინსტიტუტს პუშკინის ნაცვლად დარქმეოდა
დიდი ქართველი მოღვაწისა და მწერლის სულხან-საბა ორბელიანის სახელი და
ასაბუთებდნენ ამის აუცილებლობას.
ეს მოთხოვნა აღსრულდა კიდევ და ინსტიტუტს, სადაც კოტე სწავლობდა, სულხან-
საბა ორბელიანის სახელი მიენიჭა.
1992 წ. 14 აგვისტოს დაიწყო აფხაზეთის ომი. მიუხედავად იმისა, რომ კონსტანტინე
იყო დეპუტატობის კანდიდატი, იგი არ დაელოდა არჩევნებს და 22 სექტემბერს
თანამებრძოლებთან ერთად წავიდა აფხაზეთში.
გაგრის დაცემის დღეს, ორ ოქტომბერს დილის 11 საათზე კონსტანტინე სოხუმის
აეროპორტიდან, მეგობრებთან ერთად, მიუხედავად იმისა, რომ რუსი გენერალი
სეგუტკინი უშლიდა უკვე დაცემულ გაგრაში გაფრენას, თან ემუქრებოდნენ თუ
გაფრინდებით ჩამოგადებთო (ამის დამადასტურებელი ვიდეო მასალა არსებობს)
სამოცდაშვიდი მებრძოლი მაინც გაფრინდა გაგრელების დასახმარებლად, რათა
დაცემული გაგრიდან გამოეყვანათ მშვიდობიანი მოქალაქეები.

ამ ბრძოლებში იკარგება კონსტანტინეს კვალი. კონსტანტინე ანდრიაძე დღეისათვის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლება.

ჯუნგლი არღვლიანი

რიგითი - არღვლიანი ჯუნგლი ვალიკოს ძე, დაბადებული 18.10.1957 წ. სოფ. გაგრის რ-ნი სოფ. ალახაძეში.

1992-93 წლებში აფხაზეთში საქართველოს დამოუკიდებლობისა და ტერიტორიული მთლიანობისათვის მიმდინარე საბრძოლო ოპერაციის დროს ჯ. არღვლიანი ჩაირიცხა საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული გვარდიის გაგრის ს/ნ 55090 პირად შემადგენლობაში - 1992 წლის 18 აგვისტოდან (ბრძ. N1687 14.02.2000 წელი, გ. ყარყარაშვილი).

მონაწილეობდა ბატალიონის მიერ წარმოებულ ყველა საბრძოლო ოპერაციაში. იყო თავდადებული და უშიშარი მეზრმელი. 1992 წლის 2 ოქტომბერს ქ. გაგრაზე მტრის შემოტევის დროს დაიღუპა ბრძოლის ველზე.

ჟულიერი არღვლიანი

ჟულიერ ვალიკოს ძე არღვლიანი, მსახურობდა ქ. გაგრის შს განყოფილებაში საგზაო პოლიციის ინსპექტორის თანამდებობაზე. 1992 წლის 31 აგვისტოს, აფხაზეთში მიმდინარე საომარი მოქმედებების დროს დაიღუპა ქ. გაგრაში.

ოთარ

არღვლიანი

ზ/რიგითი არღვლიანი ოთარი ვასილის ძე 1992 წლის 20 აგვისტოს გამოცხადდა თავდაცვის სამინისტროს მე-II ბრიგადის „ავაზა“-ს ბატალიონში და ჩაირიცხა ამავე ბატალიონის მე-2 ასეულში ათეულის მეთაურის თანამდებობაზე. მან თავი გამოიჩინა ქ. გაგრისათვის მიმდინარე საბრძოლო ოპერაციების დროს. 1992 წლის 2 ოქტომბერს ქ. გაგრის დაცვისათვის შეუპოვარ ბრძოლაში ზ/რიგითი არღვლიანი ოთარი ვასილის ძე მტრის მიერ ნასროლი ტყვიით დაიღუპა. დასაფლავებულია კოლხიდაში.

ალექსანდრე ალიბანაშვილი

უფროსი ლეიტენანტი ალიბანაშვილი ალექსანდრე ზურაბის ძე მსახურობდა საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების განსაკუთრებული დანიშნულების ბატალიონში ჯავშანტრანსპორტიორების ასეულში ოცეულის მეთაურად 1992 წლის 1 ივნისიდან. ამავე წლის 14 ივლისიდან 15 სექტემბრამდე მონაწილეობდა ცხინვალის რეგიონში შესულ სამშვიდობო ძალების შემადგენლობაში. 1992 წლის 19 სექტემბრიდან მონაწილეობდა აფხაზეთში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებებში, კერძოდ ქალაქ გაგრაში. მტრის ერთ-ერთ შემოტევის დროს საბრძოლო დავალების შესრულებისას 1992 წლის 2 ოქტომბერს უფროსი ლეიტენანტი ალიბანაშვილი ალექსანდრე ზურაბის ძე გმირულად დაიღუპა ქალაქ გაგრის დაცვისათვის წარმოებულ ბრძოლაში. დაკრძალულია ქალაქ გაგრაში. მან პირნათლად შეასრულა მასზედ დაკისრებული დავალება საკუთარი სიცოცხლის ფასად. გამოჩენილი გმირობისათვის საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის 1993 წლის 10 აპრილის N37 ბრძანებულებით დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის მესამე ხარისხის ორდენით.

ვირცხელიანი ლევან ადილარის ძე. დაბადებული 1973 14 იანვარს. უცოლშვილო. საქართველოს ძიუდოს ნაკრების წევრი. თვდადებით იბრძოდა

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის და ბოლომდე იცავდა მშობლიურ ქალაქ გაგრას. ვერ მიატოვა დაწიოკებული მოსახლეობა და უთანასწორო ბრძოლის შემდეგ შვიდ მეგობართან ერთად დაიკარგა უგზო-უკვლოდ. დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის ორდენით.

მიხეილ ბურძგლა

ბურძგლა მიხეილი ბურძგლა მიხეილ მიხეილის ძე. დაბადებული 1971 6 მარტს თბილისში. საქართველოს მხედრიონის რაზმის წევრი. დედისერთა. უცოლშვილო. სტუდენტი. დაიღუპა გმირის სიკვდილით გაგრაში მთაზე განხორციელებული შეტევის დროს 1992 28 აგვისტოს. დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის პირველი ხარისხის ორდენით. მის სახელს ატარებს თბილისის ქუჩა. დაკრძალულია საბურთალოს სამშო სასაფლაოზე.

მიხეილ ალექსანდრეს ძე ჯინჭარაძე 1992 წლის 16 აგვისტოს დაინიშნა საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს ეროვნული გვარდიის II გაგრის ბატალიონში ასმეთაურის თანამდებობაზე. იყო სამხედრო საქმის მცოდნე ოფიცერი. სარგებლობდა ავტორიტეტით და პატივისცემით თანამებრძოლებს შორის. მეთაურის დავალებებს ასრულებდა დროულად და პირნათლად. მიღებული ჰქონდა მონაწილეობა ყველა საბრძოლო ოპერაციებში ბატალიონთან ერთად. 1992 წლის 2 ოქტომბერს, ქ. გაგრაზე მოწინააღმდეგის შემოტევის დროს, მ. ა. ჯინჭარაძე თავის ასეულთან ერთად წინ გადაეღობა მოწინააღმდეგეს და ამით მშვიდობიან მოსახლეობას მისცა საშუალება გასცლოდა საომარი მოქმედების ტერიტორიას. მისმა თავგანწირვამ გადაარჩინა ასობით მშვიდობიანი მოსახლე. მიხეილ ჯინჭარაძე გმირულად დაიღუპა. იგი დაჯილდოვებულია ვახტანგ გორგასლის მეორე ხარისხის ორდენით (სიკვდილის შემდეგ).

კოდორის დაღუპულები

ლევან გურჩიანი დაიბადა 1961 წელს. გარდაიცვალა 1993 წელის 17 მარტს.

შუქრი ირაკლის ძე მარგიანი 1962-1993

სერგო (ემზარი) ათმურზას ძე გუჯეჯიანი დაიბადა 1951 წლის 20 დეკემბერს, გულრიფშის რაიონში. 1968 წელს წარჩინებით დაამთავრა აჭარის საშუალო სკოლა. სავალდებულო სამხედრო სამსახურის მოხდის შემდეგ ჩაირიცხა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. 1980 წელს ასევე წარმატებით დაამთავრა ზემოთხსენებული უმაღლესი სასწავლებელი. 1982 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე მუშაობდა ქ. სოხუმში, სოხუმის გაზის აპარატურის ექსპერიმენტულ ქარხანაში მთავარ ინჟინრად. 1993 წლის 3 იანვარს გმირულად დაიღუპა ოჩამჩირის რაიონში, სოფელ კვიტოულთან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ხელჩართულ ბრძოლაში. დარჩა მეუღლე და ორი შვილი. საბრძოლო მოკლე ისტორია კი ასეთია: ოჩამჩირის რაიონში მიმავალ საბრძოლო ჯგუფის მეთაურობა სერგო გუჯეჯიანს დაევა. საბრძოლო ჯგუფი ძირითადად ბატალიონ „მშვიდობის ლეგიონის“ მებრძოლებისგან შედგებოდა. 1993 წლის 3 იანვარი თენდებოდა, როცა მტერმა დიდი ძალებით შემოუტიათ. პირველად გუბაზ ჯოხაძე დაიღუპა, შემდეგი შუქრი მარგიანი იყო. ბიჭების დაღუპვით გამწარებულმა სერგომ სიცოცხლე არ დაიშურა და მტერს მთელი ძალით შეუტია. მსგავსი რამ მხოლოდ კინოფილმებში გვხვია - იხსენებდნენ შემდეგ მისი თანამებრძოლები, ჟერლო ფირცხელიანი, პალიკო ახალაია და სხვები. სერგო ამ ბრძოლის დროს ორი ჭრილობა მიიღო, დაჭრილი იყო ხელში და ფეხში. ბატალიონი

მაშველს ელოდა, მაგრამ მაშველი იგვიანებდა. სერგომ გადაწყვიტა იქვე ჩამავალი ღელით მტერს უკნიდან მიპარვოდა. მიუხედავად იმისა, რომ თანამებრძოლებმა ეს გადაწყვეტილება არ მოუწონეს, სერგომ არავის დაუჯერა და მოკლე ხანში მტრის ზურგში აღმოჩნდა. ცეცხლი გაუხსნა და ისეთი შთაბეჭდილება შექმნა, თითქოს მაშველი მოვიდა. მტერმა უკან დაიხია, ბატალიონის დარჩენილი წევრები გადარჩნენ, თუმცა საბედისწერო წუთმაც არ დააყოვნა, “სნაიპერის” მიერ ნასროლი მესამე ტყვია სასიკვდილო აღმოჩნდა მისთვის. 1993 წლის 14 იანვრის “აფხაზეთის ხმა” იუწყებოდა “მშვიდობის ლეგიონის” ბიჭების, დაღუპვის ამბავს, სერგო გუჯეჯიანზე კი წერდა: “ბოლო წუთამდე ბიჭებზე ფიქრობდი და ამხნევებდი, შენმა ნასროლმა ტყვიამ არაერთ დაქირავებულ მკვლელს დაუბნელა თვალები, მაგრამ შენც იმ ბრძოლამ შეგიწირა!” აი ასეთია მოკლე ისტორია კარგი ქართველისა და ქვეყნისათვის თავდადებული ადამიანის – სერგო ათმურხას ძე გუჯეჯიანის.

ლერი 1964-1993 დანიელის ძე პირველი

ინდერ ჯანდარის ძე სუბელიანი დაიბადა 1945 წელს კოდორის ხეობაში, სოფ. აჟარაში.
ირიცხებოდა მე-5-ე ბატალიონში. 1992 წლის 3 დეკემბერს ოჩამჩირეში, სოფელ ატარას
მისადგომებთან საბრძოლო მოქმედებების დროს დაიღუპა . Comments 3 comments

ერმინე აესენტის ძე გუჯეჯიანი 1955-1993

ენვერ ევგენის ძე ჯაჭვლიანი 1952-1993

ბორია დავითას ძე გერლიანი 1960-1992 დაიღუპა 1992 წლის 3 ნოემბერს სოფელ კამანთან, ჩეჩენთა ბატალიონის შემოტევის დროს.

ბადური ჯაჭვლიანი ნესტორის ძე 1966-1993

კონსტანტინე (უჩა) რომანოზის ძე კვიციანი დაიბადა 1941 წლის 19 დეკემბერს გულრიფშის რაიონ სოფელ საკენში. საშუალო განათლება მიიღო სოფელ ჩხალთის საშუალო სკოლაში. მსახურობდა, ცალკეული სამთო – მსროლელი ბატალიონ “მონადირე” – ში. დაიღუპა 1993 წლის 27 ნოემბერს ბაგადის მისადგომებთან საომარი მოქმედების დროს. დაღუპვის შემდეგ დაჯილდოვებულია მედლით “მხედრული მამაცობისათვის”

ჯამბულ წერედიანი

ჯამბულ ტატაშის ძე წერედიანი დაიბადა 1960 წლის 7 ივნისს. ირიცხებოდა თავდაცვის სამინისტროს დალის რეგიონის სამთო-მსროლელთა ცალკეული ბატალიონის „მონადირე“ რიგით მეომრად 1993 წლის 15 ოქტომბრიდან. ჯამბულ წერედიანი თავის თანამებრძოლებთან ერთად ყოველთვის პირნათლად ასრულებდა მეთაურთა ყველა ბრძანებას. ბრძანების თანახმად 1994 წლის 2 აპრილს იმყოფებოდა ჯგუფთან ერთად დაზვერვაზე სეფელ ლათის მიდამოებში და უკან დაბრუნებისას წამოეგო მტრის მიერ დაგებულ ნაღმზე. მძიმედ დაჭრილი მიიყვანეს აჟარის სამხედრო ჰოსპიტალში, პირველი სამედიცინო დახმარება გაუწია თავდაცვის სამინისტროს ექიმთა ჯგუფმა. მიუხედავად ექიმთა მცდელობისა მძიმე ჭრილობების შედეგად გარდაიცვალა 1994 წლის 3 აპრილს სოფ. აჟარაში, სამხედრო ჰოსპიტალში. იმავე დღეს ვერტმფრენით გადასვენებულ იქნა მესტიის რაიონის სოფელ ლატალში. 1994 წლის 9 აპრილს დაკრძალულ იქნა მაცხოვრის ეკლესიის გვერდით.

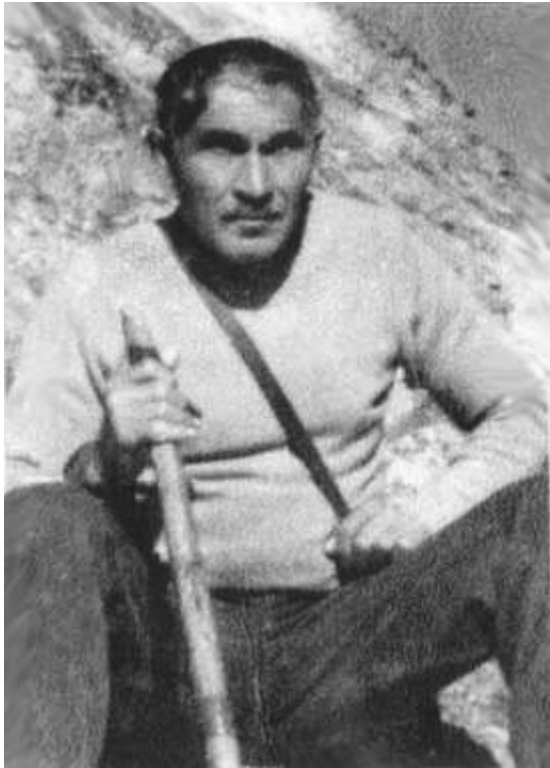

ჯეირან ჯაჭვლიანი დაიბადა 1966 წლის 2 თებერვალს, გულურიფშის რაიონის სოფელ ომარიშარში. ჯეირან ჯაჭვლიანი ჩაირიცხა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 23_ე მექანიზირებული ბრიგადის მე_2 მოტომსროლელ ბატალიონის ტანკსაწინააღმდეგო ოცეულში 1992 წლის 22 სექტემბრიდან (ბრძ.# 3. 23.09.92 – რ.გახოკიძე). აფხაზეთის ომში მან თავი გამოიჩინა როგორც საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის თავდადებულმა მებრძოლმა. იგი უშუალო მონაწილეა იმ საბრძოლო ოპერაციებისა, რომელსაც ახორციელებდა ბატალიონის შემადგენლობა. 1993 წლის 27 ივნისს, მდ. გუმისტის მიდამოებში. ერთ-ერთი ბრძოლის მიმდინარეობის დროს, რიგითი ჯეირან ჯაჭვლიანი სასიკვდილოდ დაიჭრა და იმავე დროს მიწურულს გარდაიცვალა აგუმერის სამხედრო ჰოსპიტალში.

ტარიელ სტეფლიანი

დაიბადა 1953 წლის 25 ივნისს. 1981 წლიდან 1993 წლამდე მუშაობდა სოხუმის ტრანს.სააგენტოში მძღოლად. რესპუბლიკის ეროვნული გვარდიის მე-3 ბრიგადის მეთაურის 1992 წლის 25 სექტემბრის ბრძანება #3-ის და საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების 23_ე მექანიზირებული ბრიგადის მეთაურის 4 დეკემბრის #71 ბრძანების საფუძველზე იგი დაინიშნა საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს მე-2 საარმიო კორპუსის 23 მექანიზირებული ბრიგადის მე-2 მოტომსროლელ ბატალიონის მე-2 ასეულის, მე-2 ოცმეთაურის მოადგილე. აფხაზეთში მიმდინარე ომის პერიოდში მან თავი გამოიჩინა, როგორც საქართველოს ერთიანობისა და დამოუკიდებლობისთვის თავდადებულმა მებრძოლმა. იგი აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა ბატალიონის ყველა საბრძოლო ოპერაციაში. განსაკუთრებით თავი გამოიჩინა 1993 წლის 16 მარტს გუმისტის მისადგომებთან შემოტევის დროს, სადაც დაიღუპა გმირულად. სიკვდილის შემდეგ ტარიელ სტეფლიანი დაჯილდოვდა მედლით „მხედრული მამაცობისთვის“.

ტარიელ ანთუყის ძე პაკელიანი დაიბადა 1928 წელს. ნადირობაში გაჩაღებული და კარგი მსროლელი ტარიელ პაკელიანი, ახალგაზრდების გვერდში იბრძოდა და პოზიციებს იცავდა. 1993 წლის 23 ნოემბერს (გიორგობის ღამეს) სოფ. ლათასთან მტრის მიერ განხორციელებული შემოტევის დროს, ბრძოლაში დაიღუპა.

ომარ არღვლიანი საქართველოს რესპუბლიკის შეარჩეული ძალების სამხედრო ჯარების ცალკეული მოტომსროლელი ბატალიონი „მონადირის“ მაიორი ომარ ილიას ძე არღვლიანი. ომარ არღვლიანი 1992 წლის 14 აგვისტოდან იბრძოდა საქართველოს შეიარაღებული ძალების რიგებში, სხვადასხვა სამხედრო დანაყოფებში. მონაწილეობას იღებდა თითქმის ყველა საბრძოლო მოქმედებებში, გუმისტიდან ოჩამჩირის რაიონამდე. ყოველთვის ცხელ წერტილებისკენ უწევდა გული. ამ ბრძოლებში 6-ჯერ აქვს ჭრილობები მიღებული. გამოჯანმრთელების შემდეგ ისევ პოზიციებს უბრუნდებოდა. თავდადებული ბრძოლებისათვის მიღებული აქვს „ვახტანგ გორგასლის 1 ხარისხის ორდენი“ და „ღირსების“ მედალი. 1994 წლის 24 მარტს გმირულად დაიღუპა დალის ხეობაში, სოფელ ლათის შემოსასვლელში. დაკრძალულია მესტიის რაიონის სოფელ ცხუმარში.

ოთარ გერლიანი დაიბადა

1963 წლის 30 სექტემბერს გულრიფშის რ.ნი სოფ. გვანდრაში. ირიცხებოდა 23-ე ბრიგადის მე_2 ბატალიონის მე_2 ასეულში. საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული გვარდის მე_3 ბრიგადის, მე_2 ბატალიონში მსროლელ ყუმბარმტყორცნად. მიღებული აქვს მონაწილეობა ბატალიონის მიერ ჩატარებული საბრძოლო ოპერაციებში. 1994 წლის სექტემბერში აფხაზ-სეპარატისტთა შემოტევის დროს ნაღმსარტყორციდან ნასროლი ჭურვის აფეთქების შედეგად მისი ნამსხვრევებით მიღებული მძიმე ჭრილობებისგან დაეცა ბრძოლის ველზე. სამშობლოს დაცვისა და მთლიანობისთვის ბრძოლაში გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისთვის დაჯილდოვებულია სიკვდილის შემდეგ მედლით „მხედრული მამაცობისთვის“.

ნური ბიძინას ძე აფრასიძე

დაიბადა 1954 წლის 13 ივლისს. აფხაზეთში მიმდინარე საომარი მოქმედებების დროს აფრასიძე ნური ჩარიცხული იყო მეორე საარმიო კორპუსის 23 _ე მექ. ბრიგადის მეორე ბატალიონის პირად შემადგენლობაში, ყუმბარმტყორცნელად. 1992 წლის სექტემბრიდან (ბრძანება # 3. 23 სექტემბერი.1992). მონაწილეობას ღებულობდა ბატალიონის მიერ ჩატარებულ ყველა საბრძოლო ოპერაციაში. მან განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი 1993 წლის 15-16 მარტის შემოტევების დროს (მძიმედ დაიჭრა), რისთვისაც ის საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 1993 წლის 14 ივნისის ბრძანებულებით დაჯილდოვდა მედლით „საბრძოლო დამსახურებისთვის“(00220). ამის შემდეგ ნური აფრასიძე დანიშნულ იქნა პირველი საზღვაო დივიზიონის საკომენდანტო შენაერთის მეთაურის მოადგილედ.

ნუგზარ ავალიანი დაიბადა

1952 წელს, გულრიფშის რაიონ სოფელ საკენში. საშუალო სკოლა დაამთავრა დრანდის სკოლა-ინტერნატში. ქართულ-აფხაზური ომის დროს აიღო იარაღი და დადგა ქვეყნის სადარაჯოზე. 1993 წელს გმირულად დაიღუპა მტერთან ბრძოლაში.

გოგი პარმენის მე წერედიანი

დაიბადა 1956 წლის 13 აპრილს პარმენ და ნატაშა წერედიანების ოჯახში, გულრიფშის რ/ნ სოფ. ჩხალთაში. დაამთავრა მერხეულის საშუალო სკოლა, შემდეგ სწავლა გააგრძელა ქ. ფოთში ჰიდრომელორაციულ ტექნიკუმში. სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ გაწვეულ იქნა სამხედრო სავალდებულო სამსახურში. სამწლიანი ჯარის დამთავრების შემდეგ მუშაობას იწყებს ქ. სოხუმში თევზჭერის მრეწველობაში და ქმნის ოჯახს. ჰყავს მეუღლე და ორი ქალიშვილი. აფხაზეთში ომის დაწყებისთანავე ჩაბმული იყო სამხედრო ოპერაციებში და პირნათლად ასრულებდა სამშობლოს წინაშე თავის გულწრფელ მოვალეობას. 1993 წლის 16 მარტს მდინარე გუმისტასთან შეტაკებისას გმირულად დაიღუპა. სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოვებულ იქნა მედალით „მხედრული მამაცობისათვის“.

სოსლანი ჟულიას ძე გასვიანი

დაიბადა 1970 წლის 12 აპრილს, განათლება საშუალო. ცხოვრობდა გულრიფშის რ-ნი სოფ. ომარიშარში. ჩაირიცხა საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული გვარდიის მე-3 ბრიგადის მე-2 ბატალიონში რადიო-მექანიკოსად 1992 წლის 20 სექტემბერს. ხოლო 1993 წლის პირველ იანვარს დაინიშნა 23-ე ბრიგადის მე-ე მოტომსროლელი ბატალიონის მე-2 ასეულის მე-2 ოცეულის მსროლელი ყუმბარ მტყორცნის თანაშემწედ. მიღებული აქვს მონაწილეობა ბატალიონის მიერ ჩატარებული საბრძოლო ოპერაციებში, მდინარე გუმისთის მისადგომებთან. 1993 წლის 15-16 მარტის ბრძოლებში, როდესაც ქართულმა ჯარმა გამოავლინა არნახული გმირობა და შეძლო გადაერჩინა აფხაზეთის დედაქალაქი დაცემას, ძირითადი პოზიციები განლაგებული იყო მდ. გუმისთაზე. სწორედ აქ აღესრულა გმირულად, 22 წლის ასაკში სოსლან გასვიანი. იგი სიკვდილის შემდეგ სახელმწიფოს მეთაურის ბრძანებულებით დაჯილდოებულია მედლით „მხედრული მამაცობისათვის“.

ალექსანდრე (გოგი) გერასიმეს ძე რეზესიძე

დაიბადა 1952 წლის 1 მარტს, გულრიფშის რაიონ სოფელ აჟარაში. 1968 წელს დაამთავრა აჟარის საშუალო სკოლა. 1970 წელს გაწვეულ იქნა სამხედრო სავალდებულო სამსახურში. მსახურობდა საზღვაო ფლოტში, რომელიც დაამთავრა 1973 წელს. 1974 წელს ჩაირიცხა თბილისის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში აგრონომიის ფაკულტეტზე, რომელიც დაამთავრა 1979 წელს. იმავე წელს სოფელ აჟარაში დაიწყო მუშაობა აგრონომად და მუშაობდა 1991 წლამდე. 1992 წლიდან ირიცხებოდა დალის რეგიონის სამთო ბატალიონის „მონადირე“-ს ასეულის მეთაურად. 1993 წელის 27 ნოემბერს გმირულად დაიღუპა ლათაში, ბაგადის გვირაბთან, აფხაზ სეპარატისტებთან შეტაკების დროს. დაჯილდოვებულია მედლით „მხედრული მამაცობისათვის“ და „ვახტანგ გორგასლის 1 ხარისხის ორდენით“-სიკვდილის შემდეგ. მასალა მოგვაწოდა:

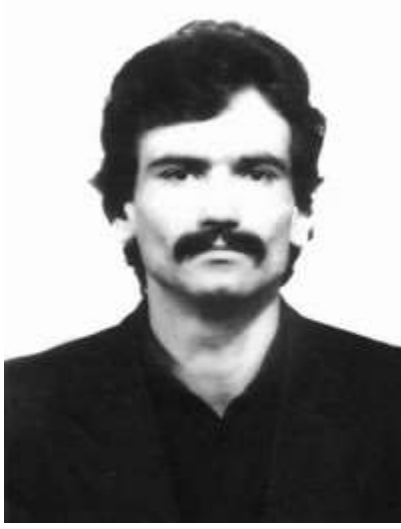
ბადრი ტრისტანის ძე ჩოფლიანი

დაიბადა 1972 წლის 30 ოქტომბერს გულრიფშის რაიონ სოფელ საკენში. 1988 წელს დაამთავრა სოფელ გენწვიშის საშუალო სკოლა. სკოლის შემდეგ დაამთავრა ტექნიკური სასწავლებელი. ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დაწყებისთანავე დადგა ქვეყნის სამსახურში და იბრძოდა თავდაუზოგავად. როცა კოდორის ხეობას თავს დაესხა აფხაზური დაჯგუფება დარჩვის მთაზე, ბადრი და თავისი მეგობრები ვაჟკაცურად დაუხვდა მტერს. რასაც სამწუხაროდ შეეწირა ბადრი ჩოფლიანის სიცოცხლე. ბადრი ჩოფლიანი გმირულად დაიღუპა 1993 წლის ივლისში მტერთან ბრძოლაში. მასალა მოგვაწოდა:

ჩალისიმე პირველი

აფხაზეთში საომარი მოქმედების დაწყების პირველი დღიდან პირველი ჩალისიმე რაჟდენის ძე ჩადგა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლთა რიგებში. იგი მსახურობდა საქართველოს შეიარაღებული ძალების მეორე საარმიო კორპუსის 23-ე ბრიგადის მე-8 ბატალიონის შემადგენლობაში რიგითად, 1992 წლის სექტემბრიდან. პირველი ჩალისიმე აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა ასეულის მიერ ჩატარებულ საბრძოლო ოპერაციებში გუმისთის მისადგომებთან. პირნათლად ასრულებდა მეთაურის მიერ მიცემულ საბრძოლო დავალებებს. პირველი ჩალისიმე გმირულად დაიღუპა მდინარე გუმისთის მისადგომებთან, საბრძოლო მოქმედების დროს 1993 წლის 23 სექტემბერს.

თემურ ვიბლიანი

ზემსახური, რიგითი ვიბლიანი თემურ გრიგორის ძე დაბადებული 1959 წლის 16 თებერვალს გულრიფშის რაიონის სოფ. აშორსკში. სასაზღვრო ჯარების შემადგენლობაში იყო ჩარიცხული 1993 წლის 24 ივნისს. ამავე წლის 16 ივლისს საკენსა და ტყვარჩელს შუა, დარჩვის გადასასვლელზე, საკენის საგუშაგოს ათკაციანი ჯგუფი იმყოფებოდა სამსახურებრივი დავალების შესასრულებლად, სადაც შეხვდათ აფხაზების შეიარაღებული ჯგუფი. შეტაკების დროს თემურ ვიბლიანი მძიმედ დაიჭრა გულმკერდის არეში. სამედიცინო დახმარება უშედეგო აღმოჩნდა. დასაფლავებულია გულრიფშის რაიონის სოფ. საკენის სასაფლაოზე 1993 წლის 20 ივლისს. დაჯილდოვებულია მედლით მხედრული მამაცობისათვის.

ოთარ კვიციანი

დაიბადა 1961 წლის 1 ნოემბერს გულრიფშის რ-ნი სოფ.ხუტიაში. ზ/სერჟანტი ოთარ მიხეილის ძე კვიციანი საქართველოს რესპუბლიკის სასაზღვრო ჯარების სარდლის

29.07.1993 წლის N153 ბრძანების საფუძველზე მსახურობდა სასაზღვრო რაზმი „სოხუმის“ სასაზღვრო კომენდატურა „აჟარა“-ს შემადგენლობაში 1993 წლის 24 ივნისიდან. საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს 16.05.1994 წლის N202 ბრძანების საფუძველზე ო. კვიციანი დაინიშნა ცალკეულ სამთო მსროლელთა ბატალიონ „მონადირეს“ შემადგენლობაში 1994 წლის 1 იანვრიდან. ის აქტიურად მონაწილეობდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ საბრძოლო მოქმედებებში. პირნათლად ასრულებდა მასზე დაკისრებულ ყველა სამხედრო დავალებას. 1994 წლის 24 მარტს ერთ-ერთი საბრძოლო ოპერაციის შესრულების დროს ო. კვიციანი დაიღუპა გულრიფშის რაიონის სოფ. ლათასთან. დაჯილდოვებულია ვახტანგ გორგასლის 1 ხარისხის ორდენით, სიკვდილის შემდეგ.

ავთანდილ მაქსიმეს ძე სტეფლიანი დაბადებული 1965 წლის 20 აგვისტოს სოფ. ბუბუგურში აჭარის სოფსაბჭო, გულრიფშის რაიონი. განათლება-უმაღლესი, ყოფილი სარაკეტო – სატანკო პოლკის სერჟანტმა ავთანდილმა მეგობრებთან ერთად ფიცი დადო სამშობლოს ერთგულებაზე და ჩაირიცხა სასაზღვრო რაზმი „სოხუმი“-ს კომენდატურა „აჭარა“-ს საგუშაგო „ამგარა“-ს ასეულის მეთაურად. ავთო თავისი ჯგუფით მედგრად იცავდა ჩრდილო კავკასიიდან გადმოსასვლელ უღელტეხილებს, „მარუხი“-ს „აგესი“-ს და „ნაური“-ს. 1992 წლის 23 დეკემბერს ავთანდილი ჩაირიცხა საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს 23-ე ბრიგადის მეორე ბატალიონის მეორე ასეულში, თავზე ხელაღებული „სნაიპერი“ სეპარატისტთა „ბოევიკებს“ რისხვად ევლინებოდა იქ სადაც არ ელოდნენ. სოხუმის დაცემის შემდეგ ისევ ჩადგა, დალის ხეობის დამცველთა რიგებში. ბატალიონ „მონადირი“-ს მეთაურმა ემზარ კვიციანმა, ავთოს ჩააბარა ბაგადის გვირაბების დაცვა. მან პირნათლად შეასრულა დავალება 3 დღე-ღამე უმკლავდებოდა შვიდი მეზრძოლით 2000 მომხდურს მტრის ტანკით, რომელიც ჩაიგდო ხელში. მაშველი ძალის მოსვლის შემდეგ უკუ-აგდეს მტერი 19 ნოემბერს, ტანკი რემონტზე წაიყვანეს ჩხალთაში, 24 ნოემბერს მტერმა გვირაბები ხელში ჩაიგდო. ისევ გაჩაღდა სისხლის მღვრელი ბრძოლა. მტერი ბაგადის მისადგომებთან შეჩერებული იქნა 27 ნოემბერს. ამ ბრძოლაში გმირის სიკვდილით დაეცა ავთანდილ სტეფლიანი სხვა მეზრძოლებთან ერთად. თავდადებულმა თანამეზრძოლებმა მტრის მასიური ცეცხლის ქვეშ მოახერხეს დალუპულ მეზრძოლთა გადმოსვენება. ვთანდილ მაქსიმეს –ძე სტეფლიანი დაჯილდოვებულია სიკვდილის შემდეგ გორგასლის 1 ხარისხის ორდენით. დასაფლავეს სოფ. ბუბუგურში.

გოდერძი გუჯეჯიანი

დაიბადა 1975 წლის 7 სექტემბერს, გულრიფშის რაიონი სოფელ გვანდრაში. სკოლა დაამთავრა 1991 წელს და მალე აფხაზეთის კომფლიქტი დაიწყო. პირველი მსხვერპლი დედამისი გახდა მათ ოჯახში. ხუთი შვილის დედა დაბომბვის შედეგად დაიღუპა. ყველაზე უფროსი 18 წლის გოდერძი გახლდათ, რომელმაც იარაღი აისხა და მებრძოლთა ჯგუფის „მონადირეს“ წევრი გახდა. ვაჟკაცურად იბრძოდა და სოხუმის დაცემის შემდეგაც არ შეუწყვეტია ბრძოლა. კოდორის ხეობას იცავდა, მაგრამ 1993 წლის 24 ნოემბერს სოფ. ზაგადასთან მტრის ძლიერი შემოტევის დროს გმირულად დაეცა ბრძოლის ველზე. მხოლოდ ოთხი თვის შემდეგ მოხერხდა მისი ნეშტის გადმოსვენება სოფ. გვანდრაში. გოდერძი გუჯეჯიანი სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოვდა „ვახტანგ გორგასლის 1 ხარისხის“ ორდენით.

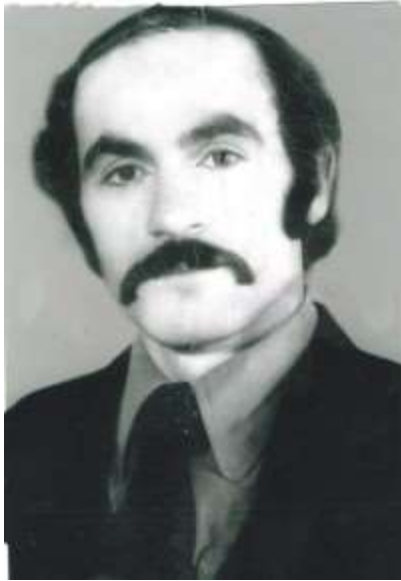
ელდარ ოთარის ძე ივეჩიანი

დაიბადა 1969 წლის 14 დეკემბერს, გულრიფშის რ-ნი სოფელ ჩხალთაში. დაამთავრა ჩხალთის საშუალო სკოლა. ელდარი ივეჩიანი იყო ზემსახური, რადგანა სავალდებულო სამსახური გაიარა ყოფილ საბჭოთა არმიაში 1988-1990 წლებში ქ.მურმანსკში. 1992 წლის 24 სექტემბერს ელდარ ივეჩიანი ჩაირიცხა საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული გვარდიის 23 ბრიგადის მე-2 მოტო მსროლელ ბატალიონში. აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა ბატალიონის მიერ ჩატარებულ საბრძოლო ოპერაციებში გუმისთის მისადგომებთან. 1993 წლის 17 მარტს მტერთან ერთ-ერთ შეტაკების დროს ხელჩართულ ბრძოლაში რამდენიმე ბოევიკი გაანადგურა და თვითონაც გმირულად დაეცა ბრძოლის ველზე, სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლაში. გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისათვის დაჯილდოვდა „ვახტანგ გორგასლის მე-3 ხარისხის ორდენით“, სიკვდილის შემდეგ.

ემზარი ქიშვარის ძე კვანჭიანი

დაიბადა 1955 წლის 25 დეკემბერს. სკოლის დამთავრების შემდეგ გაწვეულ იქნა სამხედრო სავალდებულო სამსახურში 73-იან წლებში. ვალდებულების მოხდის შემდეგ შექმნა ოჯახი. 1992 წლის 1 დეკემბრიდან 1993 წლის 6 ოქტომბრამდე მონაწილეობდა და დაიღუპა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისთვის და დამოუკიდებლობისთვის.

ენვერ მიხეილის ძე ავალიანი

დაიბადა 1949 წლის 10 ივლისს გულრიფშის რაიონ სოფელ საკენში. 1967 წელს დაამთავრა დრანდის საშუალო სკოლა-ინტერნატი. სწავლის პერიოდში გამოირჩეოდა კეთილსინდისიერებით და სიბეჯითით. სკოლის დამთავრების შემდეგ მოიხადა სამხედრო სავალდებულო სამსახური. დაამთავრა ტექნიკური ტექნოლოგიის სპეციალობა. მუშაობდა შორეულ ზღვაოსნობაში. ქართუაფხაზური ომის დაწყების დღიდან ჩადგა ქვეყნის სამსახურში. ჩაირიცხა საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული გვარდიის მე-3 ბრიგადის მე-2 ბატალიონის მე-3 ასეულში მსროლელად 1992 წლის 23 სექტემბერს. ამავე წლის 1 ნოემბერს დაინიშნა 23-ე ბრიგადის მე-2 ბატალიონის ნაღმტყორცნი ბატარეის ყუმბარმტყორცნელი ათეულის მეთაურად. აქტიურ მონაწილეობას იღებდა მე-2 ბატალიონის მიერ ჩატარებულ ყველა საბრძოლო ოპერაციებში და თავი გამოიჩინა, როგორც მამაცმა და თავდადებულმა მეომარმა. 1993 წლის 1 იანვარს მდინარე გუმისთის მისადგომებთან გმირულად დაიღუპა. მასალა მოგვაწოდა:

სერგო ვახტანგის ძე მილდიანი

დაიბადა 1972 წლის 23 ივლისს გულრიფშის რაიონის სოფელ აჟარაში. 1989 წელს დაამთავრა სოფელ აჟარის საშუალო სკოლა წარჩინებით და იმავე წელს ჩაირიცხა სოხუმის ინდუსტრიულ ტექნიკუმში. სწავლასთან ერთად ეწეოდა აქტიურ სპორტულ ცხოვრებას, გატაცებული იყო თავისუფალი ჭიდაობით და ჰქონდა წარმატებები სპორტულ შეჯიბრებებში. 1992 წელს, როდესაც დაიწყო აფხაზეთში ომი მას ჰქონდა დიდი სურვილი მიეღო მონაწილეობა საქართველოს მთლიანობისათვის ბრძოლაში და 1992 წლის 01 ნოემბერს ჩაირიცხა 23-ე მექანიზებული ბრიგადის მე-2 ბატალიონის მეორე ასეულში, მესამე ოცეულის სნაიპერად. მას მიღებული აქვს მონაწილეობა ყველა საბრძოლო ოპერაციებში მდინარე გუმისთის მისადგომებთან. იყო აქტიური მებრძოლი, პირნათლად ასრულებდა ხელმძღვანელობის ყველა დავალებას. 1993 წლის 30 იანვარს მტრის მცირე ჯგუფმა შემოუტია 23-ე მექანიზებული ბრიგადის მე-2 ბატალიონის მეორე ასეულს, პარალელურად მტერმა განახორციელა არტილერიული დაბომბვები. ერთ-ერთი დაბომბვის დროს სერგო მილდიანი მძიმედ დაიჭრა თავის არეში, მისმა თანამებრძოლებმა საბრძოლო პოზიციებიდან გადაიყვანეს სოხუმის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში, სადაც იმავე დღეს გარდაიცვალა. დასაფლავებულია გულრიფშის რ/ნ სოფელ აჟარაში.

თამაზ პირიბეს ძე ჯაჭვლიანი

დაიბადა 1961 წლის 1 აგვისტოს გულრიფშის რ_ნი სოფელ ომარიშარში. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ მოიხადა სავალდებულო სამხედრო სამსახური. 1990 წელს დაამთავრა სოხუმის ინდუსტრიული ტექნიკუმი. ომის დაწყებიდან მსახურობდა სასაზღვრო რაზმში. თამაზი – კარგი მებრძოლი იყო. ის საბრძოლო მოქმედებაში პირველი მიდიოდა წინ, გეგონებოდა ამ კაცს თავი აქვს მოძულებულიო, მაგრამ გმირთა ხვედრი პირველობაა. ტრაგიკულია ჩვენი თაობა, თამაზის ტოლები სამშობლოსათვის კვდებიან. არადა, მათ უნდა ეშენებინათ მომავლის საქართველო. 1993 წლის 24 ნოემბერს გმირულად დაეცა ბრძოლის ველზე ბაგადის მისადგომებთან, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას. დაკრძალულია სოფელ ომარიშარას სასაფლაოზე. სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოებული „ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით“ და მედლით „მხედრული მამაცობისათვის“.

ნოდარი ქალდანი

დაიბადა 1966 წელს მრავალშვილიან ოჯახში გულრიფშის რ.ნი სოფ. ომარიშარში. საშუალო დამთავრა ქ.სოხუმში. მოიხადა სამხედრო მოვალეობა. ეროვნული მოძრაობის დროს იღებდა მონაწილეობას ყველა ღონისძიებებში. 1992 წლის სექტემბრიდან 23-ე ბრიგადის მე-2 ბატალიონის მეომართა რიგებში ჩაეწერა და წარმატებით ასრულებდა ყველა დავალებას. 1993 წლის 16 მარტს გმირულად დაიღუპა გუმისტის მისადგომებთან. დაჯილდოვებულია ვახტანგ გორგასლის ორდენით (სიკვდილის შემდეგ) დაკრძალულია კოდორის ხეობაში სოფ. ომარიშარში.